

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
276. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi december 1

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szét küldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az előfizetési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETESEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király utca 56—58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MAROSVÁSÁRHELYT!

Hé, marslakók!

Az államok kezdték. Mert vajjon egyéb-e primitív cserekereskedelemtől az államok közötti kompenzációs áruforgalom? Átvesszem a serföldet, ha átvesszed a fát, küldhetsz nekem buzát, ha neked posztót küldhetsz; nem másodrangú szempont-e, hogy ebben a kompenzációs kereskedelemben azért a pénz is szerephez jut, körülbelül abban a formában és minőségben, ahogy a Páris melletti Sévres-ben a Bureau International pincéjében őrzött platina-iridium rudnak van szerepe mértékegységeink körül. Tudniillik, ha ez a rud elveszne, csak a tudomány horkanna fel, a világ forogna tovább keserű levében és megrázkódtatások nélkül venne tudomást a misztikus rud eltűnéséről. A káposztapiacra már bizonyágot is tettek róla, mármint arról, hogy nem fontos, milyen értéket képvisel pénzben egy székér káposzta, hanem már egyedül az a döntő, székényi fát kap-e érte?

Különb is a sévresi platinarudon lévő két további kölcsönös távolsága csak akkor jelzi pontosan a méretet, amikor a rud nulla fok hőmérsékletű. S a világ gazdasági mértékegységéről, a pénzről, erről az értékjelző aranyrudról már rég nem mondhatjuk el, hogy nulla foknyi hőmérsékletre tudnók kiegyensúlyozni. A pénz hőfoka mélyen nulla alatt van, hozzá nem érhetünk, csak messziről imádjatja magát velünk, mint egy pogány, hideg istenség.

S éppen ezért nemcsak államok között van kompenzációs áruforgalomnak nevezett cserekereskedelem, nemcsak a nagymihályi piacon váltanak be káposztára fát. A társadalom minden rétegében érezhető pénzhány, amely egyrészt az értékeknek közvetlenül, a pénz megteremtésével való s ugyancsak értékekre szóló kicserélésre készíti az embereket, másrészt pedig az életmód lezárását vonja maga után, elhatárolás és csaknem döbbenetes megértséssel kapja napról-napra s mind kiáltóbb példákban az egyik utódállambeli napilap hirdetésén hasábjain. Ez a lap bevezette az apróhirdetések között a „Csere“-rovatot s a rubrikában olvasó általánosan ki lehet hirdetni, hogy mit mire tudok becsereálni. Hát az emberek hirdetik is. S ezekből a hirdetések közül csatlakozhatunk az életstandard általános romlásának, az értékek értékvesztésének s az egyes társadalmi rétegek deklaszálódásának statisztikai adatai. Ezer szerencse, hogy az erdélyi sajtó még nem vette be ezt a rubrikát...

Mert kiderül a rovatból, hogy az emberek már csak élelmiszerre, ruhaneműre és szénre van szükségük s ennek ellenértékéért pénzt, autót, rádiót, gramfont, szőnyegeket, prémeket, porcsivót, képeket, könyveket és — mondat tudnak adni; szóval csupa luxuriózus dolgot. Iparosok hirdetik, hogy élelmiszerért ruhát készítenek, prémundát adnak, festőket, építész tervrajzokat, megszünt üzleteket boltterendezést és árukészletmaradványokat tudnak becsereálni ruhára s mi egyébre, akár az autót adják cserébe menyasszonyi kelengyéért, vagy bútorért, de autóra lehet szert tenni kocsz és élelmiszer ellenében is, egy fekete női télikabát ellenértéke tizenöt métermássa szén, szörmekabátokat élelmiszerért lehet karni, zongoráktól, harmonikumoktól, varrógépektől, árkéző kályháktól, gázkályháktól, komplett szobaberedendezésektől, nánci-krényektől akarnak megszabadulni az emberek, mindeztől, amit a rideg vált család otthonában, a töltremment üzletben nélkülözni tudnak. Csak az élelmet, a ruházatot, a fűtőanyagot nem tudják nélkülözni. S eladják az aszony selyem télikabátját, vagy prémeshundáját, hogy a gyerekeket lehessen felöltöztetni s eladják a gyerekek csodálható tekintete elől a hátszínbázát és a karácsonyfa villanyberendezését, hogy legalább a testük jól-lakassék.

Jön a munkaalkalom?

Készül a nagy romániai nehézipari tröszt

A helybeli vállalatok kiszorítják Skodáikat

Bukarest, november 30.

Néhány nap óta a legnagyobb titokban állandó tárgyalások folynak a fővárosban a Resica, Titán—Nadrág—Kalan, valamint a kiskapusi és kudzsini vasművek képviselői között azzal a célkitűzéssel, hogy egyetlen nagy vas- és acélipari trösztbe tömörüljenek.

Beapottak szerint arról van szó, hogy amennyiben ezeknek a nagy nehézipari vállalatoknak sikerül összefogniuk, úgy az állam csak ezeknél a gyáraknál tesz

megrendeléseket, sőt, állítólag, nekik adja át az eredetileg a pilseni Skoda-műveknek szánt hadfelszerelési megrendeléseket is. A hadseregnek szállítandó anyagot, amelynek értéke mintegy hatvanmilliárd lejre rugna, több évre osztanák fel.

A kiskapusi és kudzsini művek kézi-fegyvereket és a hozzájuk való municiót szállítanak, míg a Resica és Titán—Nadrág—Kalan mozdonyokat, ágyukat, hidakat, robbanóanyagot és különféle vas- és acél-

alkatrészeket gyártana a hadsereg szükségleteinek fedezésére.

A szóbanforgó nagyvállalatok közötti tárgyalások, értesülésünk szerint, kedvező mederben haladnak s remény van, hogy a megegyezés létrejön.

Ebben az esetben ezek az erdélyi üzemek hamarosan teljes gőzzel kezdenének dolgozni, aminek, szociális szempontból üdös kihatásai volnának, legalábbis — egyelőre.

Választási események

Ismét összeveszett a Maniu- és a Vajda-csoport

Tilea volt államtitkár személye robbantotta ki az ellentétet

Kolozsvár, november 30

A nemzeti-parasztpárt erdélyi tartományi végrehajtóbizottságának kedden délelőtt Kolozsváron megkezdődött ülése elméletben az egyetértés és összhang, a gyakorlatban azonban a további széthúzás és viszály jegyében folyik. A délelőtti ünnepélyes megnyitáson és a banketten Popovici és Maniu úgy üdvözölték Mihalachét, a párt új elnökét, mint aki-nek a személye a helyreállt egységet és fegyelmet jelképezi. Ennek aztán éppen az ellenkezőjét árulta el az esti érdeklődéses ülés, amelyen a Maniu- és Vajda-pártiak ismét hajbakaptak a jelölések ügyében.

A tartományi végrehajtó-bizottsági ülésen Popovici Mihály volt igazságügy-miniszter elnökölt. Megnyitóbeszédében azt hangoztatta, hogy nem volt semmi alkotmányos ok, amely szűkességet tetten volna a Vajda-kormány távozását, hanem az uralkodó és a nemzet közti furakodást illetéktelen elemek összeesküvése idézte elő a bukást.

Ez a mesterkedés vesztét jelenthetné az államnak s ezért az egész ország egy emberként támadt fel ellene. Egyébként úgy Vajda, mint Maniu, az alkotmányos élet visszaállításáért harcoltak s csak módszerbeli eltérés volt közöttük. Meltatta ezután Mihalache szerepét s tömörülésre szólította fel a párt tagjait az új clnik körül, aki Maniu és Vajda osztatlan támogatását élvezi.

Mihalache nagy expozéban fejtette ki

ezután a párt programját, amely egyrészt a nemzeti eszmén, másrészt pedig a parasztság védelmén alapszik. A párt rendíthetetlen híve a királyságnak, de kiküszöbölendőnek tartja a király és nemzet akarata közül az élődi elemet és a titkos erőket. Szükségesnek tartja továbbá a miniszteri felelősség bevezetését, de ezzel szemben szabad kezét követel a kormányfőnek. Általában szükséges az alkotmány módosítása. Amá a pénzügyi politikát illeti, a párt alkalmas időpontban megvalósítja a lej restabilizációját.

A délutáni banketten, amelyen kétszáz személy vett részt, Maniu hosszas pohárköszöntőben magasztalta Mihalachét, mint aki a regáti politikuskok közül egyedül értette meg az erdélyi szellemet. Ő is hangoztatta a párt királyhűségét, de kijelentette, hogy az erdélyi román-ság előharcosai nem azért szenvedtek, hogy a nemzet sorsa azoknak az embereknek a szeszélyeitől függjön, akik a trón köré lopakodtak és meghamisítani akarják a király hazafiasságát és munkaszeretét. Meg kell változtatni az alkotmányt és szociális igazságot kell tenni.

A tősztra mondott válaszában Mihalache arra mutatott rá, hogy a párt legkövetlenebb feladata a belső szervezetség és fegyelem helyreállítása. Erre a délutáni ülés mindjárt meg is adta a feleletet.

FILEA ELIEN

A délutáni ülésen, amelyen nem vett részt sem Mihalache, sem Maniu, első-

sorban a három kizárt képviselő ügyét vették vitába.

A bizottság egyhanglagon megállapította, hogy Boila Zakariást, Lázár Ilie-t és Leucu-t a tartományi szervezettel nem zárta ki s ennél fogva most is a párt tagjainak tekintik. A három képviselő rögtön meg is jelent az ülésteremben.

Popa Augustin Maniu-párti tag ezután hosszas beszédben követelte, hogy miután Maniu badacsonyi programját a párt magáévá tette, mindazoknak, akik szembeszálltak azzal, most le kell vonniuk a következményeket. Popovici elnök kérte a bizottságot, hogy ne személyeskedjenek, de ez a felhívás sem használt, mert rögtön a 18 tagú jelölő-bizottság kiküldése és az ülés berekesztése után a Maniu-csoport tagjai külön értekezletre ültek össze s

kimondták, hogy amennyiben a bizottság jelölni fogja Tilea volt miniszterelnökségi államtitkárt, úgy a Maniu-csoport testületileg visszautasítja a maga jelölését.

Másrészt a Vajda-pártiak is külön tanácskozást tartottak és azonosították magukat Tileával.

Ragaszkodnak ahhoz, hogy a volt államtitkár legyen a szébenmegyei listavezető, különben ők sem engedik magukat jelölni.

A súlyos ellentét a ma délelőtti ülésen is viharzott, de eddig még nem sikerült megbékíteni a két csoportot.

Ami az egészben a legmegdöbbentőbb: a kinnál tárgyak értéke nem áll arányban a keresett tárgyak értékével. Az emberek egyszerűen odaajándékozzák azt, amijük még van, azért, amire szükségük van. Élelmiszerre szükség van, de pénz nincsen, ellenben a faon képek függnek, könyvszekrényekben könyvek sorakoznak, a szoba sarkában zongora gyászol: képet, könyvet, zongorát adok élelmiszerért. A vállalat tönkrement, a lányom ho-

apróhirdetése között — s mennyi ilyen hirdetési rubrika van szerte a világon! Az élet feltartóztatatlannal romlik tovább, Valparaisóban épp úgy, mint Odesszában, Madridban, Prágában, vagy Montreálban s mindenki ártatlannak vallja magát benne. Menthetetlenül rossz ez az élet s elodáztatatlannal be kellene cserélni valami jobbba. Tán mégis volna erre mód?... Hé, marslakók! Nem cserélnénk platinát?

Mihalache különben az erdélyi vezető-ségre bízta a Tilea-ügy megoldását s még tegnap este elhagyta Kolozsvárt, visszautazva Bukarestbe.

A jelölések megejtésére kiküldött 18-as bizottságnak szerdán délelőtt kellett volna összeülnie s első sorban a szebenmegyei lista összeállításához foglania. A bizottság azonban a délutáni órákig nem kezdte meg munkáját, mert a Tilea személye körüli ellentéteket nem sikerült elsimítani. A Maniu- és Vajda-csoport adóz harcot viv Tilea jelöltetése körül s emiatt a tartományi bizottság nem képes folytatni tanácskozásait.

CSENDES TÜNTETÉS KOLOZSVÁRON

A jasi és csernovici véres vasgárdista tüntetések híre hallatlan izgalomba hozta a kolozsvári egyetem hallgatóságát. A kolozsvári diákok között — nyilván jasi és csernovici magánjelentések nyomán — olyan hírek terjedtek el, hogy a két városban lezajlott és elnyomott tüntetések tulajdonképpen diákmegmozdulások voltak s így az egyetemi hallgatóságnak haladéktalanul fel kell lépnie a rendőrségi erőszakoskodásokkal szemben. Szerdán délelőtt Kolozsvár utcáit gyászkeretes kiáltványok lepték el. A kiáltványokat a kolozsvári „Petru Maior” nevű diákegyesület adta ki. Az egyesület vezetősége éles szavakkal tiltakozott a jasi és csernovici vérengzés ellen s aztán arra szólítja fel a diákság tömegét, hogy egységesen álljon a vezetőség rendelkezésére és adjon felhatalmazást arra, hogy a diákegyesületet vezérelje ott és úgy lépjenek fel minden rendőri elnyomás és kormányterror ellen, ahogyan azt a helyzetek megkívánják.

Egyszóval: a kolozsvári Petru Maior nevű diákegyesület vezetősége különleges felhatalmazást kért.

A kiáltvány megjelenése után, a délelőtti órákban, diákgyűlés volt, amely eleget tett a vezetőség kérésének, majd az elfogadott határozati javaslatok szövegét táviratilag továbbította a kormányhoz és a királynak. A gyűlés után egy 3-400 főből álló diákcsoport csendes tüntető felvonulást tartott a főtéren. A rendőrség készenlétben állott, de közben, észre nem volt szükség, mert a tüntetők a felvonulás után szétoszlottak.

NAGYVÁRADON IS...

Az elmúlt éjszaka Nagyváradon is „felléptek” a vasgárdisták. A késő éjszakai órákban csoportokba verődve gunyos és illetlen szavakkal háborgatták a járókelőket, különös szeretettel „vitézkedve” azokkal a csoportokkal szemben, amelyekben sok nő volt és csak egy-két férfi.

Tünetlegesség schol sem történt, aminek a magyarázata éppen az, hogy a „lovagias” vasgárdisták javarészből a nőkkel szemben léptek fel.

Ezzel kapcsolatban fel kell hívunk a hatóságok figyelmét arra, hogy egyik másik rendőr vagy gyávaságból, vagy talán azért, mert helyesli a vasgárdisták „lovagias” eljárását, egyáltalában nem tesz semmit az utcai támadások ellen. Az Uri-utcában például az ott őrszemelt álló rendőr nyugodtan végignézte és hallgatta, amikor egy nagyobb vasgárdista csoport gunyos és otromba szavakkal támadott meg egy hazatérő hölgyecskét.

Az elmérgesedő választási harc szele fujdogál egyébként a nemzetiparasztpárt berkeiben is. A pártnak végrehajtóbizottsági ülése volt Nagyváradon s ezen a gyűlésen Egy Viktor dr. volt polgármester igen egyenesen és kereken kimondotta, hogy ő mandátumot akar, különben kilép a pártból. A volt polgármester „erőteljes” fellépése nagy nyugtalanságot keltett a nemzeti-parasztpárt helyi hívei között.

MEGKEZDŐDÖTT A VÁLASZTÁSI HARC CSIKBAN IS

Csikmegyében, a különböző pártok, már megkezdtek szavazathajrázó felvonulásait. Ezalkalommal szokotlanul nagy a tolatkodás a székely szavazatokért. Nem érdektelen, hogy azok a pártok akarnak mindenképpen szavazatokat biztosítani maguknak a székelyek között,

melyeknek programjában pénzpuffasztás, vagy újraértékelés szerepel. Elsőnek Junian volt igazságügyminiszter radikális parasztpártja nyitja meg a népgyűlések sorozatát. A párt csikmegyei listavezetője, Cohen József bukaresti ügyvéd, két nap óta a megyében időzik. Vasárnapra a csikszeredai Vigadó nagytermébe hirdetett népgyűlést, majd az összes falvakban kortesbeszédet tartanak. Nem mondhatnók, hogy a pártok vehemens támadásaival szemben nagy érdeklődés nyilvánul meg az elfásult és az anyagi gondok alatt roskadozó székelyek között. Annál nagyobb a pártok tülekedése. A már jelzett hét listán kívül újabb a georgisták jelöltek Spatar volt prefektussal, a

Goga-párt pedig dr. Liviu Câmpeanu brassói orvossal listájuk élén. A vasgárdisták Gyergyóban dolgoznak erősen, hogy a jelöléshez szükséges 20 embert megszerezhessek. A hadoszájú honnintól a székely Csikmegyében Zelea-Cudreanu vezérüket akarják felleptetni. Ha a vasgárda jelölése sikeresen végződik, tíz párt fog küzdeni egymással a választások alatt, olyan szám, melyhez hasonló a csikmegyei választások változatos történelmében nem fordult elő. A nagy hajrával kapcsolatosan erősen feljött a napunk a vaslábi és beczási szavazóknak, a kiket luxusautókon fuvaroznak be a pártok jelölés végett. Természetesen nem ingyen.

Elmaradt a keddi minisztertanács

Duca miniszterelnök hülése miatt a kormány nem tartotta meg a keddi estére kitűzött minisztertanácsot, amelyen többek között a Vasgárda betiltásáról is végleges határozatot akartak hozni. Csupán Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter lakásán volt szűkebbkörű értekezlet, a kormány több tagjának részvételével, a nélkül azonban, hogy határozatokat hoztak volna.

ONALLÓAN JELÜL A NÉMET PÁRT IS

A német párt, amely szintén tárgyalásokat folytatott a kormánnyal választási megegyezés iránt, amellyel döntött, hogy egyedül lép fel a választásokon. A romániai németek szövetségének vezetősége megállapodást létesített az összes német csoportokkal, hogy a választási küzdelem idejére politikai fegyverszünet kötnék és egységesen támogatják a párt hivatalos listáit.

EGYELŐRE NEM MEGY PÁRISBA A PÉNZÜGYMINISZTER

Kormánykörökből cáfolják azt a hírt, miszerint Brătianu Dinu pénzügyminiszter már szombaton elindulna Párisba. Előbb Slavescu államtitkár vezetésével bizottság megy a francia fővárosba, hogy újra felvegye a kapcsolatot az állam külföldi hitelezőinek megbízottjaival s általános megegyezés érdekében előkészítse a terepet. A pénzügyminiszter csak akkor utazik Párisba, ha ez a bizottság már kimérítette a tárgyalások anyagát.

ROSSZABBODOTT DUCA ALLAPOTA

Duca miniszterelnök állapotában tegnap rosszabbodás állott be. Erős hülése következtében láza este 39 fokra emelkedett, orvosi azonban nem tartják aggasztónak betegségét.

Agyonlőtte magát a belényesi főszolgabíró

Tettének oka egyelőre ismeretlen

Belényes, november 30.

Szerdán reggel kilenc órákor megrázó eset verte fel Belényes község nyugalmát. Creps Viktor járási főszolgabíró a főszolgabíróház épületében levő lakásán halántékán lötte magát s mire a súlyosan sebesült emberhez orvos érkezett, már ki is szenvedett.

Az öngyilkosságát a főszolgabíróház irodaszolgája vette észre, mert Creps magánosan élő, legényember volt. A szolga, aki az irodában takarított, revolverdörrenésre figyelt fel, amit a szomszéd szobából egy nehéz test zuhanásának a zaja követett. Nyomban berohart a főszolga-

bíró szobájába. Creps félig felöltözöttlen feküdt, halántékából szivárgott a vér és már eszméletlen volt. A szolga orvosért szaladt, de a megérkezett járási orvos már csak a beállott halált állapíthatta meg.

A megrázó esetről, természetesen, azonnal értesítették a prefekturát, ahonnan bizottság szállott ki. A bizottság a főszolgabírói irodát, egyelőre, lepecsételte, amíg részletesebb vizsgálatot tartanak majd. Az öngyilkos után semmi levél, vagy feljegyzés nem maradt s így csak következtetni lehet arra, hogy Creps Viktor hosszú és makacs betegeskedése miatt elkeseredésében vált meg az élettől.

Vicces védekezés a bíróság előtt

A Kohnék himoroszlánja és a Ledererek nőoroszlánja a bíróság előtt

Nagyvárad, november 30.

Különös védjegyperen mulat Nagyvárad, sőt az egész Bánság és Bihar kereskedői társadalma.

A zombolyai Kohn-féle cserépgyár igazgatósága annak idején pert indított az élesdi Lederer-gyár ellen azon a címen, hogy az ujonnan alakult gyár a régi és már közismert Kohn-gyár védjegyét használja s így nagy anyagi és erkölcsi kárt okoz a zombolyai gyárnak.

A törvényszék annak idején gazoltan látta a panaszt és a Lederer-gyárt védjegybitorlásért 4 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt gyár azonban felebezett s így került az ügy másodfokon a tábla elé.

A szerdai táblai tárgyaláson a Lederer-gyár azzal védekezett, hogy a vád nem felel meg a valóságnak.

Ugyanis, amíg a Kohn-gyár védjegye a himoroszlán, a ledig a Lederer-gyár nőoroszlán védjegyet használ.

A bíróság erre a hasonlóság, vagy inkább a különbség megállapítására mintákat

kért, azonban csak annyit sikerült megállapítania, hogy a Lederer-gyár védjegye annyira kopott és megromlott, hogy nem igen lehet benne felismerni azt a különbséget, ami a him- és a nő-oroszlán között van. Így aztán a bíróság megállapította azt, hogy a Lederer-féle védjegy valóban alkalmas arra, hogy megtévessze a vásárlókat s ezért a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Parasztszerelem

Buzau, november 30.

A Buzau mellett levő Kalvini községben kedden véres gyilkosság történt.

Jancu Paicu falusi legény megtámadta Rupa Katalin nevű régi szeretőjét, aki elhagyta őt és más legénnyel barátkozott össze.

A legény megleste a lányt, majd a falu egyik járatlan utcáján rátámadt és bicskájával többször a mellébe szúrt.

A lány holtan esett össze. A gyilkos legényt letartóztatták.

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Subápin 430 m.

DIÉTÁS

GYÓGYINTÉZET

Már napi

P. 16-tól.

legideálisabb érel-től klímatis üdülőhely. Intenzív magasiati insolat. Páratlan látás a fővárosra.

Legelőrangú szanatórium el-látást nyújt 5-6-szori diétás étkezéssel, vízkurával együtt.

Óriási árvíz Montenegróban

Belgrád, november 30.

Montenegróban borzalmas árvíz pusztít. A szakadatlan esőzés miatt a folyók kiáradtak. Különösen borzalmasan pusztított a Skutari-tó, amely a közelfekvő falvakban több ezer házat öntött el. A tó vidékén némely helyen csak a távirópóznák csúcsa látszik ki a vízből. Az öltött vidékek lakossága sátrakban és hegyi barlangokban tanyázik.

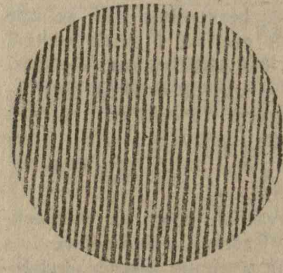
— **Bélnyehesség**, a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és belhurut, aranyeres bajok eseten a természetes „**Ferenc József**” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasizsérvek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a bélmozgást kitűnően szabályozza.

Leleplezték a bécsi kommunista központot

Bécs, november 30.

A rendőrség nagy kommunista központot leleplezett le, amelynek vezetői Csehszlovákiából jöttek Ausztriába. A tartóztatottak között nyolc külföldi is van, akiknek személyazonosságát azonban nem tudják megállapítani, mert hamis utlevéllel jöttek az országba s önként nem akarják kivallani nevüket.

szövet
szövet
szövet
szövet
szövet
szövet
szövet
szövet

VESTIS

POSZTÓÁRUHAZ, BRASSÓ, LENSOR 22

KÉRDEZZEN MEG VALAKIT, AKI MÉR VISETT „VESTIS” SZÖVETET!

Wimpassing hócipők

előírt eredeti gyári árak mellett

Linoleum Steckl cégnél

Brassó, Kapu-u. 34. Telefon 5-45

Hitelközpont tagja.

Fiókok: Bukarest, Arad.

Itt a tél!

Bukarest, november 30.

Bukarestben, Brassóban, Jasiban és még több városban kedden este leesett az első hó. Galacon a hóesésből vihar lett, amely három óra hosszat tombolt a város fölött. A villamosközlekedés megakadt, a telefonvezetékek meg rongálódtak. Az utcákat negyedméteres hó borította.

Külföldön Európa majdnem minden részében hidegre fordult az idő és megkezdődött a havazás.

Tíz kommunistát halálra ítélték Németországban

Berlin, november 30.

A düsseldorfi esküdtszék hétnapos tárgyalás után ítéletet hozott tizenegy kommunista ügyében, akiket azon a címen állítottak bíróság elé, hogy ez év február 11-én Heeklingenben megölték egy Zilick nevű nemzetiszocialistát. A tárgyalás lefolyásáról nem érkezett részletes jelentés, csak annyit közöltek, hogy a bíróság tíz kommunistát halálra ítélt, egyet pedig felmentett.

Csodákat művelt egy indiai lakir

London, november 30.

Az angol főváros egyik legelőkelőbb előadói termében, egyetemi tanárok, diákok és orvosok előtt mutatta be tudományát Ludassen Tes indiai fakir „az akaratérő teljes uralmának” bizonyítására. A fakirt nyakánál fogva felakasztották, majd betemették a föld alá. Ezután a varázsló tömény sósavat ivott, megmosva benne arcát és kezét, izzó szemet evett, végül pedig, számos hasonló büvészkedés után, egy nehéz gőzhenger kétszer keresztülment rajta. Mindezt baj nélkül állta ki és a mutatványok után teljesen frissen, értetlenül üdvözölte hallgatóit. A tudós nézők most találgatják, hogy tényleg az akaratérő művelt csodákat, vagy mesésen ügyes szemfényvesztésről van szó.

Kommunista tüntetés a párisi német követség előtt

Páris, november 30.

Szerdára virradó éjszaka tüntetés zajlott le a német követség előtt. Mintegy 150 munkás, valószínűleg kommunisták, az épület közelében gyülekeztek és a fasizmust abcugolva és Dimitroff, a lipcei gyújtogatási per bolgár vádlottjának szabadlábra helyezését követelve, tüntető menetben indultak a követség felé. A rendőrség gyorsan a helyszínen termett és szétszórta a tömeget, bár már nem tudta megakadályozni, hogy néhány ablakot be ne verjenek a tüntetők. Tíz embert vettek őrizetbe, közöttük két bolgárt és egy emigráns olaszt.

Gondatlanság okozta a csikmenasági halálos tüzet

Csikszereda, november 30.

Beszámoltunk arról a borzalmas tüzesetről, amelynek következtében Inceze Joachim csikmenasági gazda háza kigyulladt és porig égett. Az égő házból a gazda felesége csak súlyos égési sebekkel tudott megmenekülni, míg a náluk vendégségben időző András Julianna 16 éves leány borzalmas tüzhálált szenvedett.

A tüzeset nyomán bevezetett csendőrségi nyomozás megállapította, hogy a megdöbbentő szerencsétlenséget gondatlanság okozta. Inceze Joachim felesége unszólására, közvetlen lefekvés előtt nagyobb mennyiségű kendert rakott száradni a takaréktűzhely mellé. Éjjel a kipattanó szikrák felgyújtották a kendert, mire álmából felébredt a család, a szoba belseje tűzben állott.

A csendőrségi nyomozás nyomán Antonescu csikszeredai vizsgálóbíró és Laszlo főügyész, dr. Gernát csikszentsimoni körörszék kiséretében a helyszínre ment. Helyszíni vizsgálatuk következményeként súlyos gondatlanság címén azonnal őrizetbe vették és az ügyészség fogházba kísértették Inceze Joachim gazdát. Értesüléseink szerint a gazda feleségét is felelősségre fogják vonni.

A jasi zavargás szomorú statisztikája

Hatvanegy üzletet és lakást romboltak szét a zavargók

Harmincra rug a sebesültek száma

Zelea Codreanu nem engedték Jasiba utazni

Jasi, november 30.

A kétnapos tüntetések és véres zavargások után Jasiban tegnap teljesen helyre állt a rend és nyugalom. A rendfenntartás irányítása ugyan még mindig a hadtestparancsnok kezében van, a vizsgálatot azonban a polgári hatóságok folytatják.

A kulturális diákokthozban ostromzár alatt tartott és hétfőn este leszerelt 47 vasgárdistát a 15. gyalogezred foglájában hallgatják ki, míg az utcai zavargók vallatása és kiválogatása a rendőrségügy megy végbe.

Eredetileg 115 zavargót fogtak le hétfőn délután és este, ezek közül azonban 35-öt igazoltatás és kihallgatás után már szabadlábra helyeztek.

Az ügyészségi vizsgálat adatai szerint a vasgárdisták hétfőn délután összesen 61 üzletet és magánlakást romboltak össze a város központi negyedeiben,

nem számítva Inculeț belügyminiszter, Iamandi belügyi alminiszter, Bratu egyetemi rektor és Diaconescu tanár lakásait, valamint Pogonat főügyész gépkocsiját. A sebesültek száma mintegy harmincra

rug, akik közül egy tucatnyi kórházban fekszik. Számosan vannak közöttük diákok és más zavargók is, akik többnyire csendőrök és katonák puskatusától sebesültek meg.

A vasgárdista otthonban a házkutatás során a hatóságok több kardot, türt és revolvért találtak.

Tegnap úgy az egyetemi rektor, mint az új rendőrfőnök felhívást intézett a diáksághoz és lakossághoz, nyugalomra intve őket. Az utcákon való csoportosulás szigorúan tilos s ugyanígy tilos az izgatató jellegű vitatkozás is.

Kompromittáló okiratok

A kormány lapja, a Viitorul, megállapítja, hogy a zavargók között több fiatal munkás, kereskedősegéd és ifjanc volt, akik munkátlanul lézengtek. A vasgárdisták leleplezett irattárában a hatóságok nagyfontosságú kompromittáló okmányokat találtak, amelyeket rövidesen közzétesznek.

A lap szerint Vajda volt miniszterelnök tegnap egy nemzetiparasztpárti megbeszélésen a jasi zavargásokkal kapcsolatban kijelentette, hogy

azért támogatta kormányonléte alatt a vasgárdistákat, hogy ilyen nehézségeket okozzanak a liberálisoknak. Illozzáfizte még, állítólag, Vajda, hogy a pártnak ezután is segítenie kell a vasgárdisták.

A Viitorul megjegyzi, hogy Vajda nagyon téved, mert a Duca-kormány kö-

nyörtelenül megfélemezi a zavargókat, szigorúan megbünteti őket s támogatóik és buzdítóik is le fogják vonni a következményeket.

A belügyminisztérium különben tegnap hivatalosan megcáfolta a Cuvantul című lapnak azt az értesülését, amely szerint Tincoca egyetemi hallgató is meghalt volna s így a halottak száma kétfőre rugna. A közlemény szerint Tincoca diák fivérével együtt letartóztatásban van a rendőrségen.

Amint röviden jelentettük,

a hatóságok bukaresti utasításra bezárták az összes diákokthozokat és menzákat.

Ha a zavargások megismétlődnek, becsukják magát az egyetemet is. Ugyancsak a belügyminisztérium intézkedésére hétfőn

délután Grajduri állomáson leszállították a Jasiba menő gyorsvonatról és visszakisérték a fővárosba Zelea-Codreanu Cornél, a vasgárda kapitányát.

ALTALÁNOS DIÁKSZTRAJKOT PRÓBÁLTAK SZERVEZNI A VASGÁRDISTÁK

Ujabb jasi jelentés szerint a vasgárdista és cuzista diákok tegnap és ma hangulatot próbáltak teremteni általános egyetemi sztrájk kikiáltására. Kísérletük meghiúsult, mert a hallgatók nagyrésze ellen-szenvvel fogadta a javaslatot.

A rendőrségen letartóztatásban levő zavargók között 20 liceumi tanuló is találtak a hatóságok az igazoltatás során. Ezeket is átadták az ügyészségnek, noha szüleik kétségbeesetten kérték szabadlábra helyezésüket.

Meg akarta ölni kisfiát egy idegbajos ember

Az anya harca a halálraítélt gyermekért

Kézdivásárhely, november 30.

A háromszékmezei Kézdiszentlélek községben megdöbbentő eset játszódott le Lázár Emil fogy. szövetkezeti üzletvezető házában.

Az üzletvezető felesége a konyhában foglalkozott, amikor a hálószobából a 4 éves kis fia segélykiáltása hallatszott ki. Az asszony megdöbbenve szaladt a szoba felé, azonban az ajtót zárva találta. Sikertelenül az ajtót betaszítani és akkor borzalmas kép tárult eléje.

A földön feküdt a férje, mellette a kisfia, kinek a nyakából szivárgott a vér. Az ördögő ember a kezei között tartotta a gyermeket és villogó késsel újból a gyermeke nyakát kereste.

Az üzletvezető, aki Nagyváradról került Kézdiszentlélekre, már négy esztendő óta súlyos idegbajban szenvedett. Néhány héttel ezelőtt került csak haza a nagyváradi szanatóriumból, azonban betegségében javulás nem állott be. Állandóan halálfélelem gyötörte és ez ellen az orvosa hipnózissal kezelte. Ez a gyógy-mód sokat segített rajta, meg is hizott, közérzete javult, ekkor aztán az orvosi

kezelést abba hagyta, azt gondolva, hogy már egészséges. Ujabbán aztán ismét elhatalmasodott rajta idegbaja és állandóan azt hangoztatta, hogy ha ő meghal, a gyermeke árván marad, a felesége pedig, aki sokkal fiatalabb nála, újból férjhez megy. Ugy látszik, hogy ez a töprengése érlelte meg benne, hogy kiríja a családját. Bezárkózott a gyermekkel a szobába, játszódni kezdett vele, majd az előkészített kést végighúzta gyermeke nyakán Szerencsére a gyermeknek magasnyakú szveiter volt és lefogta a kés élét. Így is azonban borzalmas sebet ejtett rajta.

A megrettent anya kiragadta a gyermeket az örült ember kezei közül és menekülve rohant vele az utcára, ahol egy éppen arra haladó szekéren nyom-ban a városba hajtattott és sikerült a gyermeknek segélyt nyújtani.

Sok vért vesztett ugyan, azonban sikerült az életnek megmenekülni.

A férfit a csendőrség vette őrizetbe, majd elszállították a kolozsvári ideggyógyintézetbe.

23-ikára halasztotta el a felelősség tárgyalását.

A SIANCU-UGY

Ugyancsak kedden délután kezdődött meg a bukaresti esküdtszék előtt Siancu Emil kolozsvári rokkant kapitány bünpüre, aki — mint emlékeztetés — májusban, a régóta huzódó mőc-per egyik tárgyalása során lelőtte Tischler Mór erdőbirtokost.

A tárgyalásra való tekintettel a hatóságok széleskörű óvintézkedéseket tettek, hogy elejét vegyék az esetleges tüntetéseknek.

Mégis, amikor Siancu belépett a terem-be, a hallgatóság, sőt az esküdtek jó-része is szimpátia-tüntetést rendezett mellette, mire Radovan elnök kiűrtette a termet.

Ezután felolvasták a beidéztet tanúk és a bejelentett ügyvédek névsorát.

A magánvád képviselői hivatkozva arra, hogy az ő tanúk nagyrésze, köztük Vajda, Maniu, Hatiegan és más politikusok nem jelentek meg, kérték a tárgyalás elhalasztását, amihez a főügyész is hozzájárult. A védelem tiltakozott az elhalasztás ellen, az esküdtszék azonban a pör tárgyalását

március 22-ikére tűzte ki újból.

A Tischler-család ügyvédjei valójában a kedvezőtlen hangulat miatt ragaszkodtak a tárgyalás elnapolásához.

Bosszu egy regényért

Prága, november 30.

Vécsey Zoltán hírlapíró, a Prágai Magyar Hírlap munkatársát kiutasították Csehszlovákiából. Vécsey kiutasítása már régebbi keletű, eddig azonban nem kés-besítették az erről szóló végzést, amely-nek értelmében most 14 napon belül el kell hagynia az ország területét.

Az újságíró két évvel ezelőtt „Kassa megszállása” címen regényt írt, amelynek megjelenése óta sorozatos kellemetlenségei voltak a hatóságokkal. Ennek következtében történt most esedékessé vált kiutasi-tása is.

Vendégségben a Vasgárda főfészkében

Hogyan élnek, dolgoznak és gondolkoznak Zelea Codreanu légionáriusai

Látogatás az oroszlánbarlangban

Bukarest, november 30.

București Noi.
Bukarest Kőbányája, Angyalföldje, vagy Charlottenburgja. Gyárkémények és nyomorúságos munkástanyák.

A griviței vasúti műhelyek, ahol februárban a gyászos emlékü munkászavargások történtek...

— Taxa.

— A vasgárdista légióig...

Az utazóközönség felfigyel. Néhány nemárja kinézésű egyén drukkolva begombolkozik, egy kézzubonyos vasúti munkás dacosan felemeli fejét.

Feneketlen sárral borított külvárosokon keresztül.

— A Gárda légiója.

A sinek mellett óriási rács, a Vasgárda jelvénye. Alatta:

— Stația Garzii de Fer.

Sár, köd, fagyasztó szél, mezők, viskók, sovány, beesettarcu férfiak, koravén, rongyos asszonyok és piszkos, karikalábu gyerekek. Fölötte a közeli gyárkémények füstje.

A sarokban horogkeresztes égtáblájú fodrászüzlet. Utána kocsma, fűszerüzlet és más apró vállalatok, amelyek mind a légió által teremtett idegenforgalomból élnek.

A kerítéseken nyilak jelzik az utat a légió tanyájához. Mellettük vörös horogkeresztek. És:

— Le a vérszopókkal!

A tanya:

Épülőfélben levő hatalmas ház. Körülötte rögtönzött kunyhók. Köztük szakállas, rongyos fiatal emberek.

Mindez úgy hat, mint egy orosz proletárregény.

A meszeletlen ház előtt őrtálló zöldinges légionárius római kézköszöntéssel fogad. És utána harsonázva:

— Egészség!

Be akarok menni.

— Állj!

— Kérem, a légió székhelyét szeretném megtekinteni.

— Ki maga?

— Erdélyi kisebbségi újságíró.

— Keresztény?

— Az.

— Esküdjék!

— Esküszöm.

— Akkor tessék befáradni a kapitány kunyhójába. Minden keresztény vendéget szívesen látunk.

— Ki a kapitány?

— Legfőbb vezérünk: Zelea Codreanu.

A név kimondásánál, szinte megbabonázva, vigyázza magát.

A kapitány lakosztálya:

Földbevált négy négyzetméternyi terület, galyakkal fődve.

Spártai berendezés. Három deszkatalakmány durva pokróccal. Minden díszítés nemzeti és vallásos jellegű.

A vezér

A jövő örvendezőinek nevei egy vastag könyvben

A kapitány nincs itt. Választási propagandán van.

Az ablakpárkányon vastag könyv. A látogatók névsorának díszkönyve.

— Győzelmi után örvendeni fognak, akik itt be vannak jegyezve.

Bekerülők a jövő örvendezői közé. Vannak még kisebbségi társaim. Számítalan német név szerepel a könyvben. Bánátikak, bukovinaiak, besszarábiaiak és különösen sok erdélyi szász. Nevük és az adományozott összeg mellett egy-egy jelszó:

— Heil, Hitler! ... Román elparatáinknak ... Küzdjünk közös ellenségünk, a zsidók ellen!

Ott van Fabritius is, a szászok Führerje.

— A németek nagyon támogatnak bennünket. Házunk építésénél számtalan német orvos segített. És munkásokat állítottak ingyen rendelkezésünkre. Nemcsak a romániai német kisebbségiek, hanem különösen a bukaresti birodalmi német vállalkozások is. A „Gagel“-cégtől kapunk naponta tíz darab kenyeret.

— Mi az Önök álláspontja a kisebbségekkel szemben?

— A kisebbségek magatartásától függ. Ha nem állnak nemzeti törekvéseink útjába, nemcsak megtűrjük, hanem szívesen látjuk őket szervezeteinkben. Különösen a szászokat, akiknek, mint németeknek, nemzeti érdekük, hogy a nemzeti eszme mindenütt győzelemhez jusson és így segítségünkre legyenek a zsidó internacionalizmussal vívott harcunkban.

— És ha uralomra kerülnek?

— Hát akkor, természetesen, meg fogjuk fékezni a kisebbségeket, akik nagyobb urak Nagyromániában, mint az uralkodó elem. Meg fogjuk tisztítani tőlük a hivatalokat és néptársainknak adjuk a kenyeret, amit tőlük elszedünk. Különösen a magyarokkal szemben fogunk erősen fellépni, akik még most is uralkodnak Erdélyben és sohasem lehetnek lojálisak a román nemzeti állammal szemben. Veszedelemet jelentenek Románia egységére nézve, azért kötelességünk éber szemmel őrködni fölöttük és erős kézzel kezelni a gyepőt. A szászok mások. Ők, geográfiai helyzetüknél fogva, nem lehetnek irredenták és a németek revizionizmusa nem vonatkozik Romániára.

Megtekintjük az épülő házat.

Többemeletes palota készül. Itt lesz a Vasgárda-légionáriusok kórháza.

A házat adományokból és öngyógyezési eszközökkel építik föl. A téglákat egy gyártól kapták, ahol több hétig ingyen dolgoztak a légió tagjai. Diákok, panok,

tanítók, hivatalnokok és munkások.

— Mi tulajdonképpen a légió?

— A Vasgárda harcos élcsapata. Mind fiatalokból áll, akik mindenüket, életüket is feláldozzák a román nemzeti eszméért. Az országos légió több „fészekből” áll. Ez itt a központi fészék. Külön fészkekben vannak szervezve a diákok. A diáklányok pedig „váratok” alkotnak.

Kiadja a parancsot:

— Gyülekezni! ... Máskor több légionárius van itten. Sokszor kétszáz. De most kevesen vannak, mert legnagyobb részük elment választási propagandába.

Sorba állnak és katonásan köszönt-

nek:

— Egészség!

Aztán énekelnek. Többek között:

...Fel a harcra, fel, románok!

Az utolsó óra ütött már.

Láncokban nyög a nép már régen

Bő asztalnál zu llenek a bojárok.

Föl hát, szent háborúra, föl!

— Ezt az éneket már hallottam a diákoktól. De mintha azok nem éppen így énekeltek volna. Bojárokról ott nem volt szó, csak zsidókról.

A vezető kissé zavarba jön.

— Hát igen, így követeli a taktika.

A kapitány 10 legionáriust kér

Nagyszerű taktika! A gyomor korgását átültetni romantikus deliriumba.

Itt a harci kedv, most következik a levezetés:

Hősi dalok a kapitány és légionáriusainak csodatetteiről. Meg a nagy dicsőségről, amit a Hadisten tartogat a hősök számára.

Egy küldönc jelentkezik. A kapitánytól.

A karok a levegőbe emelkednek.

— Éljen a kapitány!

— A kapitány tíz légionáriust kér a választási propaganda számára. Ki jelentkezik?

Mindenki. A vezér kiválaszt tizet.

— Sorba! Énekelni, indulj!

A tizek kórusa:

— Most?

— Hát mikor? Hogy lehet egy légionáriusnak ilyet kérdezni, mikor a kapitány parancsáról van szó?

— Hisz még nem ebédeltünk!

— Majd megebedeltek, mikor lesz rá idő. Az ilyesmi nem lehet akadály a légió harcában.

Haboznak. Nem lehessen tudni, hogy fog végződni ez a belső harc.

A vezető elejét veszi:

— Jó, hát először ebédelték.

Az épülő ház egyik meszeletlen és ablak nélküli szobájában van a konyha. Két csinos diáklány áll a fazék mellett. Az egyetemi „várból” felváltva jönnek el főzni a légió főfészkébe. A filológiai hallgatók klasszikus citátumokat lehetnek az ételpára közé és nagyon mulatságosnak, de főleg hősiesnek tartják az egészet.

— Ugy-e nem is hinné el rólunk, hogy diáklányok vagyunk? Látja, ez a fiatal intellektuális nemzeti feladata. Közlebb

hozni az elidegenített munkásokat és parasztokat. Ne higgyék, hogy ők másodrangú proletárok. Néptársak vagyunk. Szeretjük egymást, de megköveteljük a kölcsönös tisztelgetést is. Mindenki a rangjához mérten.

Gracióz gesztussal osztogatja a légionáriusoknak a levest. Közben viccel velük. Leereszkedően és mégis három lépés távolságról. És ők boldogok. A mosolytól meg a tudattól, hogy nemsokára már nem lesznek olyan nagyon éhesek. A sok emészthetetlen frázison kívül kenyérmorzsát is osztogatnak. És ez vonz.

Engem is meghivnak ebédre.

Az egyik diáklány megjegyzi:

— Ön nem revizionista? Legalább tudjam, kit szolgálók ki...

Borzasztó emlékek ébrednek fel bennem.

A tavalyi magyarverések.

De a másik lány, a mosolygósabb, megmenti a helyzetet:

— Mindegy. A fő, hogy keresztény. Tehát van egy közös ellenségünk: a zsidó. Először ezt kell elintézni.

Lenyelem a levest és megköszönve, elindulok a választási propagandisták csapata mögött.

A fészék vezetője elkísér a villamosig.

Magyarázza, hogy sokszor előkelő látogatói is vannak a fészeknek. Köztük katonatisztek is. A vasgárda már mindinkább tért hódít a magas társadalmi körökben.

Az egyik villanypóznán vasgárdista választási plakát. A bombasztikus jelszavak alatt egy név: Cantakuzino herceg. De herceg nélkül.

Tehát a Gorkij-szinek hamisak.

Gorkij csak kirakat, legbelül Cantakuzino herceg és más hercegek rejtőznek.

Huszár Emil

TALLÓZAS

A hitlerizmus és a 9 hónap

A Völkischer Beobachter november 18-iki száma nagy örömmel állapítja meg, hogy a náciasságkötések előmozdításáról kiadott rendeletnek nagyszerű hatása van, amennyiben a születések száma jelentősen növekedik. Ennek az az oka, hogy a nemzetiszocialista állam a családi élet szentségét visszaállította és a házasságot eredeti hivatásába visszaemelte. Statisztikát is ad a V. B. Elmondja, hogy a nagyvárosokban augusztusban 35, szeptemberben pedig 7 százalékkal több gyermek született, mint az elmúlt esztendő ugyanezen hónapjaiban. Közben egyet elfelejt a Völkischer Beobachter. Elfelejt, hogy Hitler tömjénezett rendeletét májusban adta ki. Májustól augusztusig és májustól szeptemberig még nem telt el kilenc hónap? Vagy Hitler már a kilenc hónapot is megreformálta?

Miért éppen Lengyelország? És miért ne?

A lengyel sajtó egyrésze azt követeli, hogy Palesztina protektorátusát vegyék el az angoloktól és adják oda Lengyelországnak. Az angolok csodálkozva hallgatják, a cionista végrehajtóbizottság meg tiltakozik ellene. Egészen érthetően. Miért tiltakoznak ellene? Annyi joggal, mint amennyivel Anglia „kormányozza” Zsidóországot, annyi joggal Lengyelország is kormányozhatná? De miért éppen Lengyelország akar protektor lenni? Hárommillió zsidó él Lengyelországban, akiket az állam nehezen tűr el és nehezen tart el. Talán éppen ezért a nagy terv, talán a protektor így akarja a maga zsidókérdését megoldani? Bogaras és exotikus tervek merülnek fel manapság. Efemer értékű és találatlan megoldási módok ezek. Ez sem egyéb és ez sem más.

Fiaim, csak vadászatok!

A világháború befejeztéig alig-alig fordult elő, hogy a politikusok egymást látogassák. Egészen új ez a tegnapi divat, amelynek az a parancsa, hogy a vezető államférfiak szinte nap-nap mellett látogassák egymást. Most ez a személyes politikai eszmecsere is kiment a divatból. Most már nem tárgyalnak személyesen, most már csak — vadásznak. Vadászni — Papen kezdett. Ő volt az első, aki azzal jött Magyarországra, hogy neki ott semmi dolga, csak éppen a szarvasbőgés miatt utazik. Most Gömbös és Kállay mentek el Würzburgba vadászni. Ugy jelentik ma, hogy a magyar politikusok ausztriai tartózkodásuk során senkivel sem tárgyalnak, senkit sem fogadnak, csak vadásznak. Tegnapi Dollfuss is velük — vadászott. Ma visszautazott Bécsbe, de holnap ismét — vadászni fog. Uri sport, szép sport, kellemes és egészséges és mi, távoli szemlélők és tudatlan olvasók sokkal jobban is szeretjük, ha a politikusok bakkot lönek, semhogy embert lövessenek. Ha még száz évig így elvadásznak, száz évig nem lesz náboru. Ez csak biztos. Jobb szóróddal jobban hangzik: csak ez biztos.

Goga új vesszőpariája

Goga Octavian, aki most már másodszor bukott le az uralomrajtás letrájáról, Kolozsváron előadás keretében fejtette ki újdonsült sóván elveit. Miután ilyeneket mondott: „A román lélek lázongó, mélyen elégedetlen lett, ... a kétkedés előtört minden zugot, ... az általános szavazati jog elanyagiasította a politikai életet, előtérbe helyezve a gyomrot, ... a szociális tényező szétrombolta a nemzetet, ... megállapította, hogy a túlzott decentralizáció állandósítja a régi határokat, mert a csatló területek városait is idegen szellem uralja. S adatokat közölt az erdélyi postahivatalok tisztviselői létszámának a nemzetiségi összetételéről. Felhozta, hogy pl. a nagyváradi postán „csak” 38, a szalontain 33, a kolozsvárin 34, a gyergyószentmiklósin 25, a marosvásárhelyin pedig „csupán” 35 százaléknyi a román hivatalnokok száma, a többi „idegen”. Sürgősen érvényesíteni kell ennél fogva az aránylagosság elvét az összes közhivatalokban, az állami és magánintézményekben és az egyetemeken. Bravo! Egyetértünk! Az aránylagosság elve alapján ugyanis a nagyváradi postán alig lehetne román tisztviselő s ugyanígy a székelyföldi postákon sem. Vagy ha Goga az aránylagosságnak országos mértékben való érvényesítésére gondolt, egy pl. a magyarságot megilletné legalább egy minisztérium és két-három államtitkárság, azaz pont annyi, amennyivel a költő-politikus beírta volna a Duna-kormányban, ha... nem bizonyult volna rosszabb politikusnak, mint költőnek.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő utján, hanem postautalványon vagy személyesen, a központi kiadónálunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a címkéjükön feltüntetett lejáratot, ha az előfizetésük lejár, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

Apa-sas a pasas...

avagy:

magas jegenyelán
sárga-Bocu
fészkel...

A volt bányászati miniszter párt-
hívei „nyugati-sasok” néven sár-
gainges gárdába tömörültek...

Bocu Sever, kegyed lever,
azt hittem, hogy titlen lever!
Hát nem olyan hírek jönnek,
hogy szárnyai nőttek önnek...?
Apa-sas lett! Ezt a mókát! —
Kiköltött vagy száz fiókat...
Jóllehet ez nekem magas,
ilyen hasas pasas a sas?

Bár kétem, hogy ehhez ész kell,
én most a magasba fészkel,
ha libben a frakkja szárnya,
vigyázz-t vág a saskaszárnya!
Önök is repdes a szive:
kinek van még ennyi hite,
akik parancsokra várnak...
Diktál a sok jómadárnak!

Eped értük egész Bányás,
általános a kívánság:
a sok madár együtt legyen,
ne tanyázzék völgyön-hegyen!
Ne fájjon hát az ön feje,
bár a sasnak fán a helye,
rájuk egyszer jobb sors derül,
ha mind kalitkába kerül!!!

NEMES FERENC

— SZATMARON ISMÉT ELITÉLTEK EGY MAGYAR UJSÁGÍRÓT. Szatmárról jelentik: A Marzescu-Mironescu rendtörvényt és az alamtörvényt az utóbbi időben különösen szigorúan alkalmazták a kolozsvári és a szatmári törvényszékeken. Természetesen ez a törvény különösen a magyar újságírókat sújtja. Rövid idő alatt, ma a negyedik szatmári újságíró ítélte el a törvényszék az alamtörvény alapján. Ma Kertész László hírlapíró került a törvényszék Popu-Bocianu tanácsa elé. Az ügyészség, miniszteri felhatalmazás alapján emelt vádat ellene, mert a Szatmári Újság című lapban, külföldi tudósítás alapján két cikket írt. Az egyik cikk címe: Franciaország már hajlandó a békerevizzióra, a másiké: A kisanant megakadályozza, hogy Ausztria egyesüljön Magyarországgal. A tárgyalás során Kertész azzal védekezett, hogy a tudósítást külföldről kapta, telefonon vette fel, kommentárt nem fizött hozzá, csupán leadta az anyagot. Nagy János ügyész a vádbeszédben hangoztatta, hogy egy román állampolgár újságíróknak ellenőrizni kellett volna ezeket a híreket, mert a cikkek azt célozták, hogy felhívják a magyar közönség figyelmét arra, hogy ne veszítse el türelmét, a revízió idejéig közeleg, hiszen Románia már elvesztette legnagyobb protektorát: Franciaországot is. Az ügyész végezetül a leg súlyosabb büntetés kiszabását kérte, Dr. Südy védő felmentést kért, hangoztatta, hogy az újságíró kötelessége a közönséget minden eseményről, minden megmozdulásról pontosan informálni. A bíróság végül is hosszas tanácskozás után íté-

Küldje születési dátumát, ha egy egész életre szóló jóslást. Utasításait minden ügyében: szerelem, válás, üzlet, házasság, stb. Mellékelten 23 lej bélyeget póstaköltségre.

„GRAFOLOGUS”
Cluj, Calea Reș Ferdinand 121 sz.

tet hirdetett és Kertész Lászlót az alamtörvény értelmében három hónapi fogságra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész sulyosbíttatásért, a vádlott hírlapíró és védője felmentésért felbuzgott.

— Elítelt vasuti tolvajok. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az elmúlt nyáron egy szervezett társaság fosztogatta a marosvásárhelyi pályaudvarra beérkező vagonokat. A lopott árut aztán a városban értékesítették a betörők. A rendőrség hosszas nyomozás után elfogta a tetteseket Király László és Simon József munkanélküliek személyében, akiket a marosvásárhelyi törvényszék mai tárgyalásán nyolc-nyolc havi fogságra ítélte.

— Visszakéri a marosvásárhelyi munkások a bezárt Munkás-Otthont. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Pár évvel ezelőtt a marosvásárhelyi hatóságok becsukták a marosvásárhelyi Munkás-Otthont. Azóta számtalan közbenjárás történt az otthont kinyitása érdekében, de egyik sem járt eredménnyel. A marosvásárhelyi egységes szakszervezet munkásdeputációja ma felkereste Porubski Ferencet, az új vármegyei prefektust, akitől a munkásoktól megnyitását kérte. A prefektus ígéretet tett, hogy interveniálni fog a munkások kéréseinek teljesítése érdekében.

GYÖTRELEM

az élet, ha köhögés kínozza. Ne kinlódjon. KRESIVAL a kitűnően oldó, biztos köhögés elleni szer rövid idő alatt meggyógyítja. Tehát: kinzé köhögésnél használjon csak KRESIVAL-t!

ABLAK

A pincérek szaklapjában olvasom, hogy Amerikában negyvenmillió ember, azaz a lakosságnak mintegy harmadrésze, állandóan szállodában lakik. Örömmel fedeztem fel ezt a statisztikát, mert e sorok íróját is ellenállhatatlan erővel vonzza valami nosztalgia a komfortos hotel-élet felé, melyet sokan talán síóárnak találnak, de ami, érzésem szerint, a leginkább felel meg a modern ember idegállapotának és a monotonul egymáshoz illő hétköznapiakkal szemben felvehető attitűdjének. Ha igaz, hogy az új társalmi berendezkedés a kollektizmus felé halad, úgy a hotel-lakó hibátott uttorója ennek az előjövő életformának, mely szigorú olloval nyesegeti le az egyéniséget nem mindig rokonszenves kinőéseit és a társadalom szürke alkatrészevé uniformizálja az embert. A polgár, aki az állandó hotel-élettel jegyezte el magát, bizonyos mértékig fel kell hogy adja egyéniségét a attól a perctől kezdve, melyben átvesszi szobája kulcsát, nem Grünberg és nem Hegedűs többé, hanem csak egy szám valamelyik emeleten, a kollektívum része, akinek bizonyos időközben tisztá ágyhuzat és törülköző jár, de különösebb szeszélyét senki se respektálja. Az új Oféliákat sem kolostorba, hanem hotelbe kell küldenie a tragikus hősnek, mert aki szállodába vonul, racionalizálja magánéletét s az Oféliákkal kapcsolatban régóta érezzük hiányát egy kis rációnak. Hotel-lakóvá lenni annyit tesz, mint pétkép leszámolni az idejétmulta tűzhely-romantika hangományaival, lemondani az önállóság illúziójáról, de ez a lemondás felbecsülhetetlenül megnyugtató, mert fürgőbbé, mozgékonyabbá teszi az embert s nem köti többé a szelmonok és almáriumok rögehez. A hotel-lakó, ha kedve és szüksége úgy tartja, ma kiegyenlíti számláját Sanfranciskóban és holnap Bostonban folytatja életét csaknem ugyanott, ahol elhagyta. Ezért több a hotel ágyánál és éjjeliszekrényénél. A hotel: szabadság.

CSALADI POLITIKA MUSSOLINIÉKNÁL

Az olasz fasizmusra semmi sem jellemzőbb, mint Mussolini belterjes családi politikája. Összes rokonait vezető állásokba helyezte el. Most 21 éves unokaöccse, i tito Mussolini, a nemrégiben meghalt Arnoldo Mussolini, a Popolo d'Italia néhai főszerkesztőjének fia aratta le a családi politika gyümölcsét: a Duce, fiatal kora ellenére is, megtette a Popolo d'Italia főszerkesztőjének. Hja, akinek a Duce a nagybácsija!... Megszületett az Isten kegyelméből való főszerkesztő.

— Dicsőszentmártonban is kanyaró-járvány van. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi agályos méreteket öltő kanyarójárvánnyal egyidejűleg, amely miatt már több marosvásárhelyi elemi iskolát be is zártak, Dicsőszentmártonban és Kisküküllőmegyében is felütötte a fejét a kanyarójárvány, amelynek máris több áldozata van. Az egészségügyi hivatal megtette a szükséges lépéseket a járvány megakadályozására.

— Baumgarten tanár a bíróság előtt. Csikszerebről jelentik: Mintegy két hónappal ezelőtt hatalmas szenzációt keltett Baumgarten-ügyet ma tárgyalta a csikszerebrői törvényszék. Amint annak idején megtört, Baumgarten László román kath. főgimnáziumi tanárt és író kommunista propaganda gyanúja miatt vették őrizetbe az állambiztonsági közegek. Az ügyészség a Marzescu-rendtör-

vény alapján emelt vádat ellene. Az előzetes vizsgálati fogságban levő tanárt szuronyos fogságházr vezette a tárgyalóterembe, amelyet a bűnügy iránt érdeklődők zsufolásig megtöltöttek. Közvetlen a tárgyalás befejezése előtt Lascu ügyész a Marzescu-rendtörvény 29-ik szakasza alapján kéri a törvényszéket, hogy az újságírókat tiltsa el a tárgyalás anyagának közlésétől. — A kérésnek helyt adtak. Másiknap a vádlott és védbeszédek elhangzása után a törvényszék december másodikára halasztotta az ítélet kihirdetését, mely iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, tekintettel a vádlott társadalmi helyzetére.

— Meghalt az évés világbajnoka. Ötvenkilenc éves korában meghalt Middelboroughn Leader George, akit eddig a világ legnagyobb evőjének tartottak. Fogadásból egyszer tíz font szénát evett meg. Specialitása a tojás volt, amiből egy alkalommal negyvennyolc darabot fogyasztott el négy font kenyérrel.

— Belefulladt a julpásztor a patakba. Kézdivásárhelyi tudósítónk írja: A város határában tegnap Bandi Mihály polányi illetőségű julpásztor gazdája juhait legeltette, miközben a Kásonpataka hídjáról beleesett a patakba és a vízbe fulladt. Azt hiszik, hogy ittas volt a pásztor és így történt a szerencsétlenség. A zsobében egy üveg pálinkát találtak.

— Csikban visszavonhatatlanul beköszöntött a tél. Csikszerebről jelentik: Kedden délután sűrűn kezdett esni a hó az egész megye területén, úgy, hogy rövid idő alatt fehérbe öltözött minden. A kellemes őszi időjárás után visszavonhatatlanul megérkezett a tél, kétségbeeséssel töltve el a nínestelenek sok ezerre száporodott táborát.

— Amikor az ügyész védőbeszédet tart. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Erdekés és bonyolult ügyben mondotta ki ma az utolsó szót a marosvásárhelyi tábla. Pár hónappal ezelőtt Szöcs Ferenc csikmegei mechanikus egy peres ügyéből kifolyólag ügyvédi megbízatást adott dr. Zakariás Ödön csikszerebrői ügyvédnek. Közben az ügyvéd lemondott megbízatásáról és így a mechanikus az ügyvédnek adott nagyobb előlegből először levélben kért vissza ötezer lejt, majd a mikor az ügyvéd nem volt hajlandó az összeget visszaadni, akkor az ügyvédi kamaránál is feljelentette. A csikszerebrői ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága

le is tárgyalta a feljelentést és a határozata tisztázta az ügyvéd eljárását. Ekkor a mechanikus ellen az ügyvéd zsarolás és hamis vád miatt tett feljelentést a csikszerebrői ügyészségen és az ottani törvényszék el is ítélte a vádlottat két-havi fogságra. A marosvásárhelyi tábla, mint felelővíteli fórum ma tárgyalta az ügyet és Protopoulos táblai főügyész az ügyvéd mentalitásának általános jellemzése után jogosnak tartotta beszédben a vádlott eljárását, mint aki pénzért az ügy méltó elintézését kívánta és ezért a bíróságtól a vádlott felmentését kérte. A tábla hármas tanácsa nem tudván egyhangulag határozni, ötös tanácsra egészítette ki magát és Manea táblabíró elnökelete alatt szótöbbséggel felmentette a vádlottat a vád és követezményei alól. Az ítélet óriási meglepetést keltett a székesely főváros ügyvédtársadalmában.

— MILEN IDŐ LESZ? A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint változékony idő várható, északi széllel és kevesebb csapadékkal. A hőmérséklet kissé süllyed.

— ISMÉT FELLÁZADTAK A SZATMÁRI FOGHÁZ KOMMUNISTA FOGLYAI. Néhány nappal ezelőtt a B. L. jelentette, hogy a szatmári fogházban fellázadt kommunistákat a törvényszék a lázadás miatt rendkívül sulyosan elítélte. A kommunista foglyok nevében Brebán János, akit a törvényszék a lázadásért három eszendőre ítélte, kérte a törvényszéki elnököt, hogy helyezze őket vissza a közös cellába, mert a magánzárakban hideg van, nekik nincs meleg ruhájuk és valamennyien el fognak pusztulni. Amikor az ítéletet kihirdették, Brebán bejelentette, hogy felebbez és újra megkezdte az éhségsztrájkot. Brebán már három ízben folytatott éhségsztrájkot és legutóbb addig sztrájkolt a kommunista foglyokkal együtt, amíg végre közös zárakba helyezték a politikai elítélteket. A tárgyalás után a foglyokat ismét magánzárakba vitték vissza. Tegnap emiatt ismét fellázadtak. Mintegy adott jelre, egyszerre kezdtek dörömbölni a cellák ajtaján, ismét összetörték a zárak összes ablakait és teljes erővel énekelték az internacionálét. A lázadást a fogházigazgató a fegyőrök segítségével törte le. Erdekés, hogy néhány kommunista fogoly szülei az újságban olvastak a lázadásról, bejöttek Szatmárra és szemrehányásokkal támadtak rá a fogházőrökre, hogy miért verik gyermekeiket. Az ügztott szülők sulyos sértésekkel is illették a fogházőröket, mire a szülöket is letartóztatták.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértdulás, a fejfájás és szivdobbogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézze, igyanak reggel és este egyegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

KELLEMEK MUNKABEOSZTÁS.

A hajó süllyed, a kapitány a fedélzetre hívja a legénységet.
— Ki tud közületek imádkozni?
— En, — lép elő egy matróz remegve.
— Rendben van! Te fogsz imádkozni, míg mi felvesszük a mentőöveket és elhagyjuk a hajót. Tudniillik eggyel kevesebb mentőövünk van, mint amennyien vagyunk. (Newyorker.)

VILÁG-MÁRKAI
Egészségre
érdekében
óvakodjék
silány
utánzatoktól

K Ö Z G A Z D A S Á G

Ime. itt a — negyedik kiadás

Az új konverziós törvény minden adóskategóriára szól,

tehát vonatkozik a kereskedőkre, iparosokra és bankokra is

Egyénenként bírálják meg, hogy minden adós milyen adósság-engedményre érdemes

Tíz év alatt kell megfizetni a tőkét és a kamat a visszleszámitolási kamat lesz

Bukarest, november 30

Ahány kormány, annyi konverziós törvény. Az új kormány ma jelenti be, hogy szintén megváltoztatja a konverziós törvényt és ezzel kézhez vesszük a negyedik kiadást.

Tagadhatatlan, ez a negyedik kiadás szimpatikusan indul. A Mon torul Officialban ma jelent meg a rendelet, amely meghosszabbítja a moratóriumot. Az indoklás szerint azért kellett a moratóriumot meghosszabbítani, mert a kormány nem akarta, hogy a régi konverziós törvények alapján „szerzett jogok” és helyrehozhatatlan állapotok keletkezzenek. Moratóriumot adott a kormány tehát ismét, hogy közben ideje legyen az új, a negyedik konverziós törvényt, elkészítenie.

A moratórium generális. Egyaránt szól azokra, akik nem tartoztak a konverziós törvény kivételzettéi közé (városi adósok) és akiknek eredeti moratóriumuk már október 15-én lejárt és azokra is vonatkozik, akik a konverziós törvény alá tartoztak (falusi adósok) s akiknek most december elsején fizetniük kellett volna.

Ez a moratóriumi rendelet, ez az új, kimondja, hogy

1934 március hó elsejéig nem kell fizetni. Sem kamatot, sem törlesztést nem kell fizetni.

Csak négy hónapra szól ez a legújabb fizetési halasztás. Azért csak négy hónapra, mert ennyi idő alatt tétő alá akarja juttatni a kormány a — konverziós törvény negyedik kiadását.

AZ ÚJ TÖRVÉNY ALAPELVEI

A moratóriumi rendelet megjelenésével egyidejűleg a kormány módot talált arra is, hogy ha nem is hivatalosan, de azért a készülő negyedik kiadásnak alapelveit nyilvánosságra hozza. Egyelőre csak a „jól informált” kormánytisztviselő tárja fel az alapelveket, de mivel éppen a kormány sajtója hozza nyilvánosságra a készülő új törvény vázát, fel kell tételnézni, hogy ez a tervezet a kormány felfogásával megegyezik.

A készülő negyedik kiadásnak legérdekesebb elve az, hogy meg kell szüntetni a kategóriák kivételését.

Nemcsak az agrár-lakosság kapna az új konverziós törvényben kedvezményeket, hanem a konverziót kiterjesztenék az összes adós kategóriákra egyaránt. Konverzióval élhetne tehát a falusi lakoson kívül a városi lakosság is és ebből a generális alapelvből az következik, hogy az összes foglalkozási kategóriák, tehát az iparosok, kereskedők és szabadnályán élők is kérhetnek konverziót.

Ez az elv feltétlenül igazságos. A legtöbb bajt, az utóbbi évek során az okozta, hogy a konverziós törvények csak az agráriust kivételzték. A kereskedőnek, az iparosnak, a banknak, a szabadpályán élőknek fizetni kellett ugyanakkor, amikor neki az agrárius nem fizetett. — Így állott elő azután az a helyzet, hogy a tönkrement agrárius megsegítése közben tönkrementek az ország egész kereskedelmi és ipari világát, hiteléletét és bank-szervezetét.

AZ EGYÉNILEG ELBÍRALT FIZETŐKÉPESSÉG

Az új törvény — a hírek szerint — mindenképp egyaránt részeltet konverzióban, de viszont nem állapítaná meg generálisan, hogy a fennálló adósságokból mennyit enged el. Az eddigi konverziós törvények vagy általánosságban elengedték a jelentkező adósságok egy bizonyos

százalékát, vagy kategóriák szerint megállapították, hogy melyik kategóriát milyen adósságengedezés illet meg.

Az új konverziós törvénynek az lesz az elve, hogy a tartozásokat az adós fizetőképességének megfelelően kell csökkenteni.

Mit jelent ez a gyakorlatban? Csakis azt jelentheti, hogy minden egyes adós vagyoni állapotát valamilyen fórum megállapítja és e megállapítás során kinyilatkoztatja azt, hogy ki és mennyit tud fizetni.

Ennek a „bírósnak” — nincs kizárva, hogy a törvény éppen a bíróságokra bizza majd ezeket az egyéni vagyon-megállapításokat — nemcsak azt kell megállapítani tehát, hogy az adós „mennyivel van maga alatt”, hanem azt is, hogy mi az a legmagasabb összeg, amelynek kifizetése mellett az adós szánálva van úgy, hogy mesterségét és gazdasági élet-pályáját folytathatja.

Nem könnyű dolog és nem egyszerű eljárás lesz ez. Elképzelné is nehéz, hogy az ország valamennyi polgárának — mert ebbe a konverzióba valóban szinte az ország valamennyi polgára belekeveredik majd — vagyoni állapotát és teljesítőképességét megvizsgálják. H. hetetlen munka, hosszantartó és szinte kimeríthetetlen anyag. Nagy kérdés természetesen, hogy ha nem független bíróság, hanem valamilyen ad hoc bizottság-hálózat kap erre a munkára megbízást, nem zavarja-e meg az adósságok fizetési-mértékének kulcsát a protekció, a politikai hovatartozandóság és

A konverzió határa tíz év

Ami az új konverziós törvény időbeli határát és fizetési részleteit illeti, az szigorúan készül. A kormány hozzájárul ahhoz, hogy azok az adósok, akik fizetni nem tudnak, legalább is nem tudják, a százszázalékot fizetni, egyéni elbírálás után kevesebbet fizessenek, de azt követeli, hogy a lecsökkentett adósságot az adós tíz év alatt fizesse meg és olyan kamattal, mint amelyet a hitelező a visszleszámitolt váltók után fizet.

Tíz év! Nem rövid?

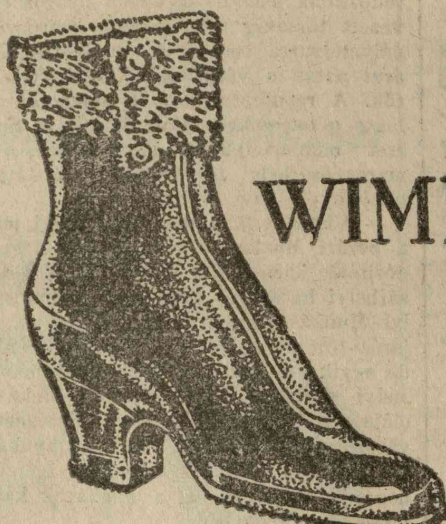
Visszleszámitolási kamat! Nem sok?

A nyolcvanöt százalékosan agrár Románia vajjon hogyan jut el tíz év alatt oda, hogy adósságmentes legyen, amikor az agrár-termelés világszerte deficitese még ma is és amint a világgazdasági

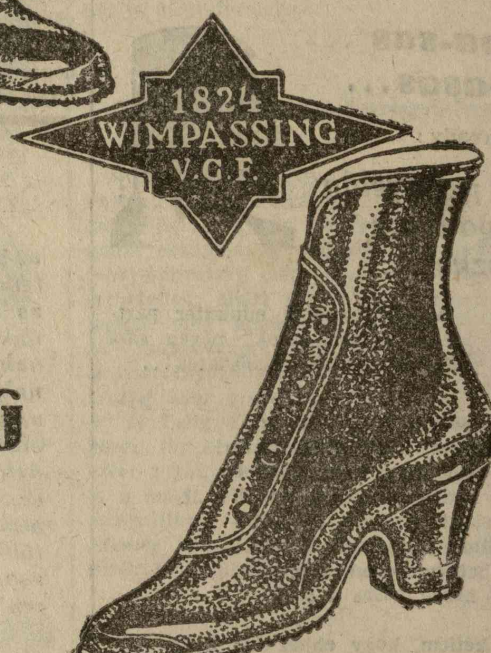
A bankok szanálásának problémája

Ez nem igaz ugyan, de mindenesetre demagógiának jó. És különösen ellenzéki fegyvernek nagyszerű. A magunk részéről nem is ott találjuk az új törvény alapelveinek hibáit, hanem ott, hogy az a bankokat állami támogatással szanálni akarja. Arról van ugyanis szó, hogy ez az új konverziós törvény minden adósságkategóriára vonatkozzék, tehát vonatkozzék a bankokra is. Eddig rendben is volna a dolog. A gyakorlat már megmutatta, hogy mit jelent az, ha az adósnak nem kell bankadósságait fizetni, de a banknak betéteit igen. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy a bank sem fizetett, mert bár kötelessége lett volna, de nem tudott fizetni. Így pusztult el a hitelélet és így állott meg az ország gazdasági vérkeringése.

Most, az új konverziós törvényben, éppen ezért olyan paragrafus jön, amely a bankoknak is módot ad arra, hogy csak

WIMPASSING
HÓCIPÓ

ELEGÁNS HÖLGY

WIMPASSING

HÓCIPÓT VISEL.

a nemzetiségi ellenérzés indulata. Ha a törvény nem generálisan ad adósságengedést, hanem valakire rábizza, hogy az állapítsa meg a fizetőképesség mértékét, nagyon könnyen lehetőségeket kap a szimpátia, a politikai bosszu, vagy a nemzetiségi és faji ellenérzés.

Határozottan sok igazság van abban, hogy az adósság engedezés mértékét nem szabad általános szabályok alapján megállapítani, hanem mindig egyénenként kell elbírálni, hogy a gazdasági válság kit és mennyire sújtott, de — nehéz. Nehéz különösen a mai politikai és faji indulatok között és ezért félni kell attól, hogy a törvény jó intenciója a gyakorlatban sok igazságtalanság és jogfosztás esetleg vagyoni romlás forrása lesz.

helyzet vetülete mutatja, még hosszú időn át veszteségesnek ígérkezik.

És a kamat kérdésében is nehézségek vannak, mert hiszen nálunk magas a visszleszámitolási kamat. Nyugaton egy-két-három százalék között váltakozik a visszleszámitolási kamata, ott ilyen szabályt fel lehetne állítani, de Romániában még mindig drága a pénz.

Egész biztos, hogy itt nagy parlamenti csaták lesznek és az is bizonyos, hogy ennél a pontnál felvonulnak majd az érdek-képviselők, amelyek azt kívánják, bizonyítani, hogy a rövid törlesztési időpont és a magas kamat többet ront a gazdasági szanálás eredményein, mint a mennyit a többi okos alapelvek alkalmazása az új konverziós törvényben segít.

olyan arányban fizessenek, amilyen mértékben veszteségeik után fizetőképessé maradtak.

Ha ezt az egyenlő mértéket a pénzügyi intézetekre is alkalmazzák, akkor minek a külön bank-segítség?

A publikált alapelvek során a következőket olvassuk:

— A kormány a konverziót állami hozzájárulással akarja finanszírozni és egybe talpra akarja állítani azokat a pénzügyi intézeteket, amelyeket a kivételes hitelintézkedések sújtottak.

Itt valami zavar van.

Ha az állam finanszírozza a konverziót, akkor mi célból a további bank-talpraállítás? Az állami finanszírozást nem lehet másképpen érteni, minthogy az adósság engedezés összege erejéig az állam költségeket bocsát ki és azzal kárpótolja azt a hitelezőt a törvény

követeléseiben megrövidített. Ezekkel a költségekkel a bankok is „talpra vinnak állítva” (?). És talpra vannak állítva az azal, hogy ők is adós-kategóriának számítnak, amelynek csak annyit kell kifizetni, ameddig a „fizetőképességük” bírja.

Amilyen jónak látszik a törvény nagy általánosságban, amikor a konverziót minden kategóriára kiterjeszti és amikor úgy intézkedik, hogy egyéni elbírálás nyomán állapítsa meg, hogy a konverzió ra szorult adós milyen mértékben szorult a konverzióra, éppen olyan rossz, zavaros és egyáltalában nem bizalomkeltő ez a bankmegsegítési tervezet.

POLITIKA-GYANUS PONTOK JELENTKEZNEK

Különösen zavarja a hangulatot az, hogy a liberális-párt ellenzékkorában azt hangoztatta, hogy a konverziós törvény voltaképpen nem is annyira a gazdákra akart segíteni, mint a liberális érdekeltségű nagy banki tőkéket akarta megsemmisíteni. Ezért gyanus, hogy a bankok ebben az új konverziós törvénytervezetben, vagy legalábbis az alapelvek publikálásakor külön hangsúlyt kaptak. Mert vagy általános jellegű a konverzió és akkor a bankok fizetési kötelezettsége is fizetőképességük határához igazodik és ezzel a bankok szanálva vannak, vagy pedig nem általános jellegű a tervezett konverziós törvény és akkor a kivételezés során talpra kell állítani mindazokat a gazdasági intézményeket és alakulatokat, amelyeket a „kivételes hitelintézetek sújtottak”.

Itt a kormányt feltétlenül támadni fogják és ebben a kérdésben a kormányt logikusan védekezni kell. Ha ugyan tud az alapelvek publikálása egyébként nagy örömet kelt majd országszerte, mert az a látszata és az a struktúrája is, hogy általános és egyenlő mértékű mérő gazdasági adósságrendezési törvény készül most.

Egyetlen nagy hiánya ennek a vázlatnak azonban az, hogy az adós külföldi adósságairól nem szól kategórikusan. Meg kell

Üdít és szépít

Germandrée

Puder és Crém

letti volna mondani — már csak azért is, hogy félreértésre ne adjon okot és hamis álmódásokba ne ragadja az adóst —, hogy a külföldi adósságok változatlanul megmaradnak és fennmaradnak. A kormány nem tagadhatja meg semmiféle törvénnyel és rendelkezéssel a magánember külföldi adósságainak fizetését és így valószínűleg annál az egyéni mérlegelésnél, amelynek meg kell állapítani, hogy ki és milyen mértékben teljesítőképese, az adós külföldi kötelezettségeit százszázalékosan,

ugynevezett „előnyös tételnek” fogják beszámítani. Ezt már most — az alapelvek publikálása alkalmával — meg kellett volna mondani.

Mindenesetre a „negyedik kiadás” jó, legalábbis jobb, mint az eddigiek, mert az az általános benyomás, hogy az országot akarja talpra állítani, nem pedig a kivételezett osztályt, a többségi nemzetet, vagy a párt-klikket.

Nagyszerű lenne, ha ebben az előlegezett bizalmunkban nem csalódnánk.

A pékek, a forgalmi-adó és a liszteladás

(Bukarest) A pénzügyminisztérium megállapította, hogy a pékek leginkább azért foglalkoznak liszteladással is, hogy a forgalmi adó alól kibújjanak. A liszt után ugyanis nem kell olyan forgalmi adót fizetni, mint a kisütött kenyér után és ezért nagyon sokan azt csinálják, hogy a hatósággal szemben azt állítják, hogy lisztként, nem pedig kisütött kenyérként adták el készleteiket. A pénzügyminisztérium 267.975 számú rendelete

most kimondta, hogy a jövőben a pékek hiteles módon és számlával igazolni kötelesek, hogy kinek és mennyi lisztet adnak el, hogy pontosan megállapítható legyen, mennyi lisztet adtak el és mennyi lisztet sültöttek fel. Itt jelentjük meg, hogy a kormány úgy a forgalmi, mint a fenyűzési adó-törvény reformjával foglalkozik, mert az a véleménye, hogy ez a törvény sem a fogyasztónak, sem a fiskusnak nem felel meg.

Mikes Imre párisi riportja:

TARASCONI BONHOURS

letőri a konkurenciát...

*

Páris, november 30.

Bonhoure ur reggel Párisba érkezett. Megérkezése, azt kell mondani, rendkívüli társadalmi esemény volt. Az Avenue de Choisy elején, ahol vadonatúj, minden hódolatot megérdemlő autójával befutott Párisba, küldöttség fogadta és fanfárokra a nemzeti indulót fújta el tiszteletére. Ujságírók és fotóriporterek lesték rá. Miközben az előbbieket buzgón jegyezték nyilatkozatait, az utóbbiak fényképezőgépeket kaptogatták és minden helyzetben megörökítették Bonhoure urat.

Később az ünnepelt gépkocsiján elhaladt az Etoile közepén felállított diadalív mellett. Emelkezetes, hogy ez ívet Napoleon dicsőségére emelték a párisiak, hogy a zseniális korzikainak, diadalmas hadjáratából visszaérkező, legyen mi alatt keresztülvonulnia. Sajnos, Bonhoure urnak meg kellett elégednie azzal, hogy a diadalív mellett defilírozzon el. Nem azért, mintha Páris nem becsülne annyira őt, mint a nagy Buenapartot. Hanem csupán azért, mert időközben az Ismeretlen Katonát odatették a diadalív alá és a sárhely elzárja az utat. Így azután csak oldalt marad hely, a nemzeti hősök, mint amilyen Bonhoure ur is, az egyszerű, névtelen bakancsos miatt kénytelenek megkerülni az Arc de Triomphe-ot.

Egyébként a lelkes párisi tömeg, amely a szabadság és egyenlőség gondolatain kívül is számtalan ideált adott az emberiségnek, az Etoile-on körülfogta a gépkocsit és extázisban éljenzte a nemes vendéget, aki erre felállt a volán mellől, kalaplengetve köszöntö meg az ünnepelt, majd leugrott a kocsirol, felhajította a motor fedőlapját és hangosan, büszkén magyarázni kezdte a körülálló sokaságnak, hogy gépe a legdrágább ugyan, de egyben a legjobb gyártmányú is.

Ezután a nép üdvözlésgála közben folytatta győzelmes sétáját Páris utcáin keresztül.

Felmerül a kérdés mindezek után, hogy ki ez a Mr. Bonhoure?

Felelősközlhetem az érdeklődést azzal, hogy e pillanatban a legnagyobb férfú a világ fővárosában. Több mint Sarraut, a miniszterelnök, aki pedig rendkívül érdekes személyiség, miután még csak most nevezték ki s máris győzött, mint az albán, alig áll a talpán. Több, mint Alice Fie'd, a színésznő, aki az anya- és apagyilkos Nozière kisasszonyról készült filmből oly rendkívüli képességeket áruolt el, hogy az új szezon nagy karrierjének tekinthető. Több mint a párisi varietévilág kiváló csillaga, Dolley, aki egy autóbalesetnél összetört a kedves arcát, mire új arcot csináltatott magának, amely állítólag sokkal jobban áll neki, mint a régi. Több mint Argentína, a világhírű spanyol táncosnő, akinek egyetlen estélye decemberben lesz csak, de Páris máris lázban van s a belépőjegyeket felárral veszi. Több, mint Louis Reizer, aki tegnap egy szállodában oly érdekes körülmények között lőtte agyon 17 esztendő barátját. A gyilkosság elkövetése idején két tengerészadrágot, szürke pulóvert viselt. Magassága 170 centi. Ha odaszállt volna és meglátják, úgy — erre a párisi gondorság kéri önsket — szóljanak a sarki csendőrek. Több mint Georges Berr és Louis Bernenil urak együttvéve, akik „Parlez-moi d'amour” című darabjával egészen rendkívüli sikert arattak a Michel-színházban. Több mint...

Bonhoure ur jelenleg több mindenkinél. Egyébként borbélymester Tarasconban.

ÖTMILLIÓ FRANKOT NYERT

Bonhoure ur a nemzeti sorsjáték első húzásán. Ez sikerének a titka. Ezért éljenzik. Ezért fegadja fanfárok küldöttség a város határában. Ezért interjúvolják meg az újságírók. Ezért fényképezik le száz oldalról, előlről és hátulról egyaránt.

A francia ugyanis, amilyen fenkölt és áldozatkész, ha az emberiség ideáljairól van szó (feltéve, hogy nincs túlzott kockázat), éppen olyan gyermekes és kispolgári az élet anyagi dolgaiban.

Mindenki, kivétel nélkül, pénzről álmodik.

Százezer frank az eszményi összeg. Ennyit óhajt a tisztas citoyen. Kétféle kamatozású államkötvények vannak. Némely papír 10—15 százalékos hoz. Egyszáz ezer frank után ez évi 10—15 ezer frank. Szinte meg lehet belőle élni.

A tőke utáni e sóvárgó, lázas vágyakozásban a párisi polgár előtt Bonhoure, a tarasconi

Az ötmillió nyereség után,

ezt meg kell említeni, Bonhoure odanyilatkozott, hogy mit neki Hekuba, 5 továbbra is éppen úgy borotvál majd, mint eddig.

Bonhoure azonban tarasconi. S ez nem kis szó. Bizonyára tetszenek ismerni ezt a fajtát Daudet regényéből, a Tarasconi Tartarin-ből. Amit egy tarasconi, ez a kedves, bolondos, délszaki ember nem ma kimond, az holnap már érvénytelen s ami holnap náluk érvénytelen, az holnapután már ismét érvényes lehet.

Először Bonhoure mester azt mondotta tehát, hogy tovább fog borotválni, nem változik semmi.

Erre aludt egyet és bejelentette, hogy rugja a macska, megmondta a dolgot, mégis meg-nagyobbítja az üzletét.

Harmadnap módosult a dolog. Nemcsak meg-nagyobbítja, hanem tönkreteszi a konkurenciát. Sok segédet fogad, megcsinálja az első nyugateurópai fodrászüzemet Tarasconban.

Negyednap már unta a régi mesterséget. Jó, maradjon hát a nagy üzlet, tömőntelen személyzet, de 5 nem törli tovább habveréssel a fejét. Néha majd lekertül Tarasconba s megnézi, mint mennek a dolgok.

Ötödnap vett egy autót és nekilátott a világnak. Remélem, nem rontom a honitását, ha elárulom, hogy valósággal szórja a pénzt. Al-ítólag 15—20 ezer franknak oda se néz naponta. Aki ur, az a pokolban is ur!

Tartani lehet attól, hogy a bolondos figárol meg se nagyobbítja az üzletét, tönkre se teszi a konkurenciát, hanem szépecskén és gyorscskán elveri a milliókat s végül visszamegy Tarasconba haját nyírni.

Az lesz igaz, amit legelőször mondott.

MÉG EGY ÖTMILLIÓS NYEREMÉNY akad Párisban, amint erről az előbb említett estílaból meggyőződhetik bárki is. Időközben ugyanis kibúzták a nemzeti sorsjáték második osztályát is. Az új hős Ribiére ur, ak eredetileg koldusszegény szénkereskedő volt Avignonban. Mikor kitűdött, hogy ki a fő-

borbély, aki ötmilliót ütött meg, az álmok lovagjává nemesedik. Önmagukat, saját álmait, reményeiket, képzelgéseiket ünneplik a párisiak a kopaszodó, vidéki figárolban. Az 5 millió mákonyosítsa el őket. A Bastille lerombolásánál sem lehettek lelkezőbbek, feldul-tabbak, szenvedőbbek és feleségizottabbak, mint amikor Bonhoure autója megjelent a diadalív mellett.

Azt lehetne hinni, hogy ez túlzás.

De méltóztassanak csak megnézni a Paris-soir-nak, a világ legnagyobb estílabjának leg-utóbbi számát. A legfontosabb események részére fenntartott első oldalt szinte egészében Bonhoure foglalja el. Óriási fényképek. Egyiken a tarasconi borbély, nekidőlve gépkocsijának, kalaplengetve hálálkodik az ünneplő tömegnek. Másikon mosolyogva hallgatja a fanfárokat, amelyek a nemzeti indulót harsogják bele Páris forgatagába. A harmadikon az autó motorjának előnyeit magyarázza a polgároknak. A negyedikon nyugtát tart a fotolencse felé, igazolva, hogy a kócsi árát készpénzben, egy összegben kifizette. Az ötödiken...

Ugyan, minek soroljam fel valamennyit?

urról külsőleg is leri, hogy gazdag polgár. Aki most titokban akarja tartani, hogy még egy millióval duzzadt.

Más két gazdag pedig gummiköpenybe burkolódzva, fekete szemüveggel elfedve jelent meg a nyereményért. Lehetetlenség volt felismerni őket.

Mindez itt ellenszenvet vált ki. Senki sem akar tőlük egy sou-t sem. Itt nem szokás a nyerőket megostromolni. A lapokban említés sem történik olyasmiről, mintha ez meg ez a

Louis Ribiere

nyerő ide, vagy oda adományozott volna. A tarasconi figárol is magára költ minden centime-ot.

Mégis ellenszenves a dolog, mert a francia szeret ünnepelni, örülni, lelkesedni. Aki előtte titkolódzik, az megfosztja álmaitól. Csuffá teszi rajongását. Nem engedi nyugodtan reménykedni.

A francia temperamentum, amelytől nem lehet eltagadni nemes sajátosságokat, e pillanatban a nyert milliók, hirtelen karrieres, szegény és gazdag emberek sorsa, viselkedése, öröme körül forrong, Persze, ez nevetséges, kispolgári, együgyű.

De nem szabad elfeledkezni arról, hogy ez a nevetséges, kispolgári vérmérséklet néha fel szokott lobbanni, vörös lánggal égve, mint a fátyla és ezek a ritka tűzek ilyenkor átvilágítanak Párison túl, a határon túl, országokon túl, csudálatos és olthatatlan fénnel.

LAKBERENDEZÉSÉNEK

MEGVÉTELÉNÉL

LEGYEN ÓVATOS!

FIZESSEN TÖBBET.

SZÉKELY RÉTI

BUTORGYÁR R.T.-TÓL TG.-MUREŞ
FIOKOK: BUCUREŞTI — BRAŞOV

DE VEGYEN LÓTI

A székely autonómia

kérdése, amely az erdélyi magyarság székely körítjának és különösen a székely fővárosnak mindig aktuális nemzetiségi és gazdasági vonatkozású problémája, a kormányváltás alkalmából újból az érdeklődés előterébe került.

Több mint egy évtized óta az erdélyi magyar sajtó legkiválóbb publicistái foglalkoznak magvas cikkeiben a párisi békeegyezményekben lefektetett székely önkormányzat kérdésével, amely mint ismeretes, a székely megyék magyar lakosságának kulturális és tanügyi önkormányzatot biztosít. Az állam természetesen ezzel kapcsolatban, a magyar adófizetők járulékaiknak bizonyos kvótáját kellene, az egyezmény végrehajtása esetén, a székelyföldi magyarság kulturális és tanügyi intézményeinek kiutalni.

Egy évtized óta a magyarság parlamenti képviselői is többször sikrá szálítottak már a párisi egyezmény végrehajtása érdekében, de mindezekig semmit sem eredményezett egyik interpelláció sem.

A marosvásárhelyi ideai országos magyarpárti kongresszuson az egyik felelős részletes tervezetet terjesztett a nagygyűlés elé, amely a székely autonómia adminisztrációját is felölelte és a magyarpárti gyűlés egyhangúlag mondotta ki a székely autonómia törvényes uton való kiszorgalmazását.

Azóta újabb parlamenti szesszió telt el és újból eredménytelenül... A közeledő választások alkalmával, a magyarpárti voksok hullásával egyidejűleg felhívjuk a jövőbeli magyar parlamentárok figyelmét erre a fontos magyar problémára. marosvásárhelyi jelentőségének szempontjából is, mert a székely főváros kulturális adottságainál és nagy tradíciójánál fogva, ha nem is tartozik szorosan a kulturautonómia „székely területébe” mégis predestinálva van az önkormányzat kulturcentrumának sokkal inkább, mint akármelyik kisebb székelyföldi város.

Egy marosvásárhelyi jófókony egyesület

A marosvásárhelyi kath. Szociális Misszió-Társulat báró Apor Józsefnek elnökletével, Sélley Lászlóné és Kabdebó Erna önkéntes közreműködésével igen figyelemreméltó pozíciót tölt be a székely főváros egyesületei körében.

Az egyesület 11 évvel ezelőtt alakult, jelenleg 120 aktív tagja van és különböző szakosztályaival igen sok szegénynek juttatott pénz és természetbeni segítyt, állandóan gondoz néhány nélkülöző családot, szegény tanulókat segített elő tanulmányaikban, kórházi beteglátogatásokat tett és sok esetben nyújt orvosi és gyógyszer-segélyeket. Kulturális szakosztálya nivós előadásokat rendezett és a munkáseányok számára Leányegyesületeket tart fenn.

A Misszió Társulat téli programja is a munkanélküliek és betegek segélyezésére irányul.

Jó lenne, ha a marosvásárhelyi munkanélküliek és betegek segélyezését még sok hasonló egyesület hordná úgy a szívén, mint a Misszió-Társulat.

Egy polgár levele

Kaptuk és kommentár nélkül közre adjuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Sziveskedjék szóvá tenni a B. L. marosvásárhelyi mellékletében a marosvásárhelyi hallatlan utcapilágítási állapotokat. A városi tanács nemlörödösége folytán ujabban már nemcsak a marosvásárhelyi külvárosok mellékutcai borultak teljes sötétségbe, hanem a főtereken és a főutakon is csak pislikoló villanylámpák világítanak, úgyhogy az ember valamelyik sáros vidéki faluban képzelet magát.

Nem tudjuk, hogy a városi tanács takarékosági politikája miért kezdődött pont a villanyvilágítás leszállításánál, amikor ezer más fölösleges tétel tűnik fel most a városi költségvetésben.

Kérje meg tisztelt Szerkesztő ur a városi tanácsot, (nem tudom, hogy mire e sorok megjelennek, nem-e lesz már új kinevezve), hogy a nagy német költő, Goethe álláspontjára helyezkedve (Mehr Licht!) több világosságot teremtsen, ebben a különben is sötét székely fővárosban.

Tisztelettel:

Egy elkésereedett marosvásárhelyi polgár.

Kisebbségek ajánlották Marosvásárhelyen a többségi jobboldali pártok jelölőlistáit!

Marosvásárhely kisebbségi közvéleménye fel van habarodva és hozzátesztük — jogosan!

Életlen folytán kiderült, hogy a marosvásárhelyi törvényeséknél lelett választói listák ajánlói között legnagyobb részt kisebbségek szerepelnek.

A megállapítás, amely most súlyos konzekvenciákat fog maga után vonni, valóban megdöbönt.

A gheorgista-liberális frakció listájának ajánlói között javarészt kisebbségek szerepelnek. Ez még hagyján!

De a jobboldali színezetű pártok listájának ajánlói is kisebbségek, mégpedig nagyrészen tősgyökeres magyar kisiparosok és zsidók.

Az illetékes pártok már megtették a

megtorló lépéseket!

A Magyar Párt, amelynek u. n. „számonkérő szék”-e már megkezdte működését, legközelebbi ülésén azzal a két magyarpárti intézőbizottsági taggal fog foglalkozni, akik az egyik jobboldali román párt jelölőlistáját ajánlották.

És hasonló retorziókra készülnek a többi kisebbségi pártok is. Ez azonban csak egy vigasz a marosvásárhelyi kisebbségeknek!

A beindított fegyelmük és az azt követő esetleges szigorú megrovások, azonban legalább fel fogják ébresztetni a marosvásárhelyi kisebbségeket lelkiismeretük.

Talán reá fognak ébredni azok a kisebbségek, akik a kisebbségellenes román pártok választólistáit ajánlották, hogy legalább is félrevezették őket.

Mi lesz a marosvásárhelyi munkanélküliekkel?

A tél küszöbén, sajnos, egy sablonos és mégis megrázóan új kérdés tölul az ember ajkaira.

Mi lesz a marosvásárhelyi munkanélküliekkel?

Nem tudjuk pontosan hányan vannak, mert a városi munkanélkülieket segélyező bizottság még meg sem alakult formálisan és így még el sem készíthette a munkanélküliek hivatalos statisztikáját.

Hozzávetőleges statisztika szerint még mindig öt-hatezerre tehető a marosvásárhelyi munkanélküliek száma. Lehet, hogy tévedünk. Bár úgy lenne.

De néhány ezer kétségtelenül van. És ezek, munka és megélhetés hányában segély után kiáltanak. Kenyér és fa után, népkonyha után.

És lássuk, eddig mi történt érdekükben?

A városi segélyezőiroda agilis vezetője, dr. Jeremia István kulturtanácsos már összeállította a rendelkezésre álló összeget. Ez a tavalyi nyolcszáz ezer lej helyett alig éri el a négyszázszázat.

A tavalyi famennyiségnek is alig a felét lehetett a munkanélküliek számára ezidén megvásárolni. A hiányzó pénz miatt a népkonyhát is előreláthatólag csak karácsonykor lehet megnyitni. Ha igaz! Ha sor kerül rá! Az eddigi segély-összegek egy banit sem adott Marosvásárhely városi tanácsa, az csupán a látványosságokból szedett egylejekből gyűlt össze. A városnak is sürgősen adnia kell és interveniálni kellene a munkaügyi minisztériumban is, egy nagyobb összegű segély érdekében. Most, a választások előtt még, hiszen a munkanélküliek voksei is jók lesznek a választási urnák megtöltésére.

Mi történik a munkaügyi minisztériumban a marosvásárhelyi Magyar Iparos Tanonc-Otthon számára befolyt összegekkel

A magyar iparosok tanonc-oktatásának legfontosabb szerve a székely fővárosban, a Magyar Iparos Tanonc-Otthon jövő évben életének jelentős stációjához érkezik.

A nagymultu iparos-intézmény ekkor ünnepli huszéves fennállását.

Nagy mult és szép idő két évtized egy intézmény életében, különösen akkor, ha az zökkenő nélkül, a normális fejlődés fokozatos stációin keresztül jut el az értékes jubileumhoz.

A marosvásárhelyi Magyar Iparos Tanonc-Otthon azonban, amelynek gondnok igazgatója már kilenc éve az agilis és közszeretében álló Kakucs György, nem dicsekedhetik ilyesmivel.

A régi, hatalmas növendék létszámmal ellentétben ma már csak 31 bennlakó növendéke van az otthonnak és még hetven bejáró tagja van a városból. A tanonc-otthon azonban így is jelentős szerepet visz a város kisebbségi életében. Önképzőkörében a legkiválóbb marosvásárhelyi előadók tartanak rendszeres előadásokat, mindegyik növendék időnkint szakmabeli dolgozatot köteles elkészíteni és az otthon kebelén belül működő Iparos Ifjak Dalárdája az ország legkiválóbb dalegyesületeinek sorában fog al helyet és egy legutóbbi országos dalosversenyen első díjat nyert. A tanoncotthon minden évben megrendezett munkaversenyei a legnagyobb sikerrel végződnek.

Mindez azonban a legnagyobb megerőltetések árán történik, holott könnyen is mehetne. A tanonc-otthon saját székházában lakik és a fennálló törvények értelmében a betegségyező pénztár biztosítottjai hetenkint 2 lejt fizetnek be a tanoncotthon számára. Hozzávetőleges statisztika szerint egy és fél millió folyik be évenként Marosmegyében a tanoncotthon céljaira, amit a munkaügyi minisztériumban ki kellene osztani az otthon céljaira. A tanoncotthon ebből az összegből azonban eddig csak összesen harminc ezer lejt látott, azt is csak a mult évben.

Az intézet felügyelőbizottságának elnöke, Csizsár Lajos építész és alelnöke Sziogyártó Gábor városi tanácsos most kérvényt intéztek a munkaügyi miniszterhez, azt kérve, hogy legalább 25 ezer lejt havonta, azaz háromszázszáz lejt évenkénti segélyt utaljanak ki a befolyt összegekből a tanoncotthonnak, mert annak égető beruházási költségei vannak.

A munkaügyi minisztérium eddig még nem válaszolt. Valószínűleg nem is fog. Kényelmetlen ilyen kérdésekre és kérésekre válaszolni...

Még kell változnia a tisztviselőkarnak a marosvásárhelyi munkakamaránál

A magyarságnak számarányának megfelelő tisztségekhez kell jutnia

Joaniteacu, a bukott rezsim munkaügyi minisztere most már nyugodtan alhat babérain. Megalkotta a munkakamarákat, szerzett egy csomó kényelmes állást a párt protezséinek, de maga az intézmény eddig még nem sok vizet zavart. Sem jobbra, sem balra. Még senki sem látott hasznát belőle. A munkaadók és a munkások sem!

A munkakamarák megalakulásánál azonban mindenhol a legnagyobb igazságtalanságok történtek.

Ezen a téren azonban a marosvásárhelyi iparkamara vezet, amelynek hatáskörébe magyar színezetű vármegyék tartoz-

nak, tehát a munkakamarai választók javarésze is magyar.

Méltán azt hihetné tehát az ember, hogy a marosvásárhelyi munkakamara tisztikara is a magyarság számarányának megfelelően a magyarságból rekrutálódik.

Ehelyett azonban az a helyzet, hogy a marosvásárhelyi munkakamarának, bármi is lehetetlenül hangzik is, egyetlen magyar kinevezett tisztviselője sincsen, holott pályázó természetesen elég volt.

A főtitkár megválasztásánál is a magyar jelölt dr. Nánássy Jánossal szemben a román jelölt győzött, csak azért, mert a magyar választók nagyrésze opportun-

tásból nem a magyar jelöltre adta szavazatát.

Vigasztalóul dr. Nánássy számára jogtanácsosi státusmot kreáltak, amely nincsen is felvéve a munkakamarák költségvetésében és meg is felebbezték. Tehát kár látás nincsen sok.

A liberális kormány jöttével az a hír járja, hogy a kormány a munkakamara eddigi vezetőségét feloszlatja és hír szerint interimárokat nevez ki a munkakamarák élére. Nagyon helyes, bár nem sok jót várunk az interimártól sem. Ha azonban újra vezetőség megválasztására kerül a sor, a munkakamara magyar választóinak össze kell állaniuk, mint egy embernek, jogaik érvényesítése érdekében Oku'ni kell a multon. Sok érdemes magyar tisztviselő van munkanélkül, akiknek végzettségükkel fogva a munkakamarában van a helyük!

A szórakozott képviselő

Az alábbi epizód, amely humoros nem is politikai vonatkozásánál fogva edemel nyomdafestéket, még a parlament feloszlatása előtt történt, amikor az epizód hőse még képviselő volt... Hogy a következő parlamenti szesszióban is lesz-e, az nagy kérdés... Ezzel azt hisztük, elúrultuk a politikus pártálását is.

A marosvásárhelyi kereskedő és a kolozsvári képviselő Bukarestben egy első osztályú kocsiában szállnak be, amelyen ez a felírás látható: Balázsfalva—Parajd.

A képviselő szabadjegye birtokában legálisan, míg a kereskedő a kalauz protekciója folytán illegálisan, de annál biztosabban ül a bársony párnákon.

Nemskóra mindketten mély álomba merülnek és elsőnek a kereskedő ébred fel, aki az ablakon kinézve megállapítja csakhamar, hogy Dicsősésmártonban áll a vonat, holott neki Marosvásárhelyre kellett volna utaznia. Valószínűleg Székelykocsárdon lekapcsolták a kocsit és más vonathoz csatolták.

A kereskedő idegesen szalad fel és alá a pasuti kocsiában, hangosan káromkodik és a II. osztályban hagyott és a vonatból elolt csomagjait emlegeti a legkevesebb sem udvarias formában, amikor a képviselő is felébred.

Kérdésére a kereskedő szomorúan mondja el történetét.

Mire a képviselő rezignáltan így felel: Így jár a tapasztalatlan utas. En példoul, megmondtam a kalauznak, hogy ott, ahol át kell szállnom költsön fel.

Majd így folytatja álmosan: Különbön hol vagyunk most? Dicsősésmártonban.

— Te jó Isten — ugrik fel ijedten a képviselő és nekem 11 órakor Vajdánál kell lennem Kolozsváron.

Poén: A tapasztalt képviselő autótaxin volt kénytelen beutazni Kolozsvárra.

Statisztika, amely mindennél szebben beszél

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, amely most készítette el a fogó és részletes évi jelentését a hatáskörébe tartozó Maros, Csik, Udvarhely és Háromszék vármegyék cégbefeljegyzéseiről, a következő jellemző statisztikát készítette el:

Marosmegyében a mult évben 90 egyéni és 9 társas céget töröltek, 17 egyéni és 10 társas cég kéri kényszerregezését és két cég ment csödbe.

Csikmegyében ugyanevkor 55 egyéni és 10 társas céget töröltek, 13 kényszerregezés volt és két csödb.

Udvarhelymegyében 22 egyéni és társas cég töröléséről tud a statisztika, amely 14 kényszerregezés volt és öt csödot tart nyilván.

Háromszékmegyében viszont 11 céget töröltek a kamara nyilvántartásából és 27 kényszerregezés volt jelentettek be.

A statisztikához, amely mindennél szebben beszél, nem szükséges semmiféle kommentár...

A legolcsóbb tűzifa beszerzési forrás

Kohn Gyula fatelepc

Tárgu-Mureg - Marosvásárhely. Telefon: 46

Szabadi út 1 sz. (Maroshid mellett)

Ugyancott építkezési anyagok és asztalosárak előnyös árban.

Magyar választók!

A december hó 20-án és 22-én megtartandó képviselő, illetve szenátorválasztásoknál használandó választói igazolványokat a brassói járásbíróság most adja ki. Hétköznapokon délután 4-7, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10-12 óráig lehet az igazolványokat kivéve az igazgatási palota baloldali földszinti helyiségekben. Mindenki személyesen köteles az igazolványért jelentkezni. Szükséges, hogy személyazonossági igazolvány legyen mindenkinél, mert csak ennek felmutatása mellett adhatják ki a bizottságok a választói igazolványt. Minden választó az igazolványt írja ott, a bizottság előtt alá.

A választói jogot csak a választói igazolvány birtokában lehet gyakorolni. Aki tehát választói jogát gyakorolni akarja, annak kötelessége a választói igazolványát megszerezni. A mostani választás jelentős erőpróba. Minden magyarnak kötelessége a magyarság jelöltjei mellett felállni és ezeknek győzelmét biztosítani. Ezért minden magyar választó vegye ki kellő időben választói igazolványát.

Sztrájkba léptek a brassói szabómunkások

Brassó, november 30.

A brassói szabóipari munkások hetekkel ezelőtt bérharcot indítottak helyzetük megjavítására. A bérharc annyira elfajult, hogy tegnap este Brassó összes szervezett szabóipari munkásai letették a szerszámaikat és sztrájkba léptek.

A munkások ugyanis sérelmesnek tartották, hogy a munkaadók 12 órát, sőt többet is dolgoztatják őket és közben egyre redukálják a fizetéseket. Megalakították a szabóipari munkások szakszervezetét, amelynek jelenleg közel 120 tagja van. A szakszervezet keretein belül kollektív szerződés javaslatot készítettek, azaz, hogy a bérmozgalmat a 12 pontból álló szerződéssel egyetemben, a brassói munkügyi felügyelőség elé viszik letárgyalás végett.

A munkügyi felügyelőség a bérmozgalmat után keddre tűzte ki a békeltető tárgyalásokat. A brassói szabómesterek a tárgyalások megkezdése előtt valamelyes haladékokat kértek a munkások által benyújtott kollektív szerződés-javaslat alapos áttanulmányozására.

A munkások ebbe a teljesen jogos és indokolt kérdésbe látszólag belementek. De csak látszólag, mert ahelyett, hogy bevárták volna az újabb békeltető tárgyalások megindulását, szédán délelőtt váratlanul sztrájkba léptek.

A munkügyi felügyelőség a sztrájkot törvényellenesnek tekintte, mert a munkások nem várták be a békeltető tárgyalások kimenetelét, hanem minden további nélkül a sztrájk eszközéhez folyamodtak.

Hogy a sztrájk kimondása után mi következik, azt még egyelőre nem lehet tudni.

Rendkívül aktuális!

Grandiózus F.A. film, Martin Henrik életéből, aki 1916-ban elűnt és veszteségi listára vették fel, visszatér Oroszországból és új életet kezd.

Drámai

a küzdelme személyazonosságának megállapítása és nevének használatáért.

Megkapó

erőfeszítése elvesztett szerelméért és szerencséjéért.

Mesteri

össziáték Thimig Helénnel és Bard Máriával Martin élethű alakjává vetíti élénk a legnagyobb német színész

Werner Krauss

ebben a komoly, azonban sokszor felcsillanó humoru filmműben, amelynek címe

A névtelen ember

ön a Lux-Mozgóba.

Országosan körözött
veszedelmes betörőbandát
leplezett le a brassói rendőrség

Brassó, november 30.

A brassói rendőrségnek hosszas nyomozás után suhanékból álló veszedelmes tolvajbandát sikerült lefűlelnie. Kiderült, hogy ez a kiskoru tolvajtársaság nemcsak Brassóban, hanem Erdély különböző városaiban a betörések és lopások egész sorozatát követte el.

A betörőbandát Dragomirescu állomási rendőrkapitányának sikerült lefűlelnie. A rendőrkapitány egy nap az állomáson egy fiatal, toprongyos alakra lett figyelmes. A rongyos alak a sinek között mászkált és nyilván valamelyik vagonba akart behúzódni éjszakára.

A rendőrkapitány a fiút bekísérte az őrszobába, majd vallatni kezdte. Először azt mondta, hogy Brassóban lakik, később azonban beismerte, hogy Biharmegyéből származik. Miközben az állomási rendőrségen vallották, a központi rendőrségen megállapították, hogy Negrut Joan 21 éves megrögzött betörőt az ország számos rendőrsége hónapok óta eredménytelenül körözi.

E megállapítás után az egész nyomozás új fordulatot vett. A fiu ugyanis minden kerteles nélkül bevallotta, hogy Pop Nicolae és Marin Károly nevű 15 és 12 éves társaival együtt betörőbandát alakított és az erdélyi városokat járják „mesterségükkel”. A tolvajbanda vezérének vallomása alapján hamarosan kézrekerítették a banda alfőnökét, Marin Károlyt, míg a harmadik tag, Pop Nicolae nyomtalanul eltűnt.

A vizsgálat során kiderült, hogy a fiatalok ru betörőbanda egész sereg lopást követett el Brassóban. Így éjnek idején betörték Ulescu Joan Eminescu-utca 4. szám alatti lakásába és onnan több mint 20 ezer lej értékű holmit és értékes házi felszerelést loptak el. Közvetlenül ezután a repülőgépgyári telepen lakó egyik

A belügyminisztériumtól is meg-
érkezett Bancilla Nicolae kvesz-
tori kirendelése

Ma délelőtt távirat érkezett a belügyminisztériumtól, amely hivatalosan kivesztorrá delegálja a brassói rendőrség élére Bancilla Nicolae-t, a bünyügyi osztály volt főnökét. Tudvalevőleg Bancilla a régi vezetőség szabadságolásával csak a vármegei prefektus intézkedésére vette át a rendőrség vezetését, most azonban a belügyminiszteri rendelkezés is megérkezett, amely szerint Bancilla teljes jogkörrel átvesszi a rendőrség vezetését.

A bíróság tagjait
ugyanabban az ügyben,
mint tanukat idézik meg

Brassó, november 30.

A brassói hadbíróság a keddi nap folyamán különös ügygel foglalkozott.

A hadbíróság előtt, szökéssel vádoltan, Stancu Dumitru dambovijamegyei földműves állott.

Stancu Dumitru még 1917-ben egy előőrssel együtt fogságba esett. A századnál, ahová az előőrs nem tért vissza, szökevényeknek könyvelték el az eltűnteket.

Miután hazaérkeztek a fogságból, a bukaresti hadbíróság letárgyalta Stancu és társai ügyét és mindannyiukat fölmentette.

Időközben azonban Stancu Dumitru iratcsomója elveszett. Egy hivatalos okmányhoz sükségelt felvilágosítás alkalomával a katonai hatóságok értesítették az illetékeseket, hogy Stancu Dumitrunak rendezetlen katonai ügye van.

Igy került az ügy kedden tárgyalásra a hadbíróság elé. A vádlott védői azzal érveltek, hogy egy bűnygyben egy vádlott felett kétszer ítéletet hozni nem lehet.

Tekintettel arra azonban, hogy a védők nem tudták bizonyítani azt, hogy a vádlott felett már ítéletet hoztak és fel is mentették; a hadbíróság elnapolta a tárgyalást és elrendelte, hogy a köoelkező tárgyaláson jelenjenek meg azok a hadbírák és az a királybiztos, akik annak idején ítélkeztek Stancu Dumitru felett.

A hadbírák és a királyi biztos megjelene azért süksége, hogy még egyszer

pilótának a lakását fosztották ki.

Nem tartozik a kisebb ügyek közé az a betörés sem, amelyet a Concordia szénbánya irodáiban követtek el. Itt azonban rosszul jártak, mert képtelenek voltak értékeeseb holmit magukkal vinni.

Azonkívül több apróbb zsebmetszést és utcai lopást követtek el. A banda legfiatalabb tagja, Marin Károly, akit ma délelőtt hallgattak ki a rendőrség bünyügyi osztályán. Mezt-lábasan, kormos ruhával, szurkos képpel áll a nyomozást vezető rendőrtiszt előtt. Elmondja, hogy édesanyja gyári munkásnő Aradon.

Egyetlen mesterség, amit tudok, — mondja vallomásában a 12 éves betörő: — a lopás. Erre tanítottak meg mások és ezt űzöm. Eből még megélek.

Igy beszél ez a kiskoru bűnöző, akiről kiderült, hogy egész Romániát végigkóborolta. Aradról lopva Kolozsvárra utazott. Itt másik két társával egyetemben kiment Szamosfaivárra, ahol a repülőtelep egyik pilótáját kifosztották. Aztán bementek Kolozsvárra, ahol két betörést követtek el.

A vizsgálat során kiderült, hogy Marin Károlyt, valamint két társát, az aradi, nagyváradi és a kolozsvári rendőrségek egyaránt körözik. Ugyancsak országos körözőlevelet adott ki ellenük a sziguranca vezérigazgatósága is. A kiskoru bűnöző ugyanis Bukarestben több bűncselekmény elkövetése után bíróság elé került. A gyermekbíróság javítóintézetre ítélte addig, amíg nagykoru lesz. A javítóintézetbe való szállítás közben megszökött.

Azóta csak most sikerült lefűlelni. Marin Károlyt erős fedeztet mellett Bukarestbe szállították, Negrut Joant átadták az ügyészségnek, a kiskoru tolvajbanda harmadik tagja, Pop Nicolae ellen országos körözőlevelet adtak ki.

fel lehessen idézni teljes egészében azt a tárgyalást, amelynek során felmentették Stancu Dumitru-t.

E'leptették Munteanu Dumitru
legénységi tisztet

Néhány nappal ezelőtt a rendőrségen történt különböző változásokkal kapcsolatban beszámoltunk arról, hogy Munteanu Dumitru rendőrlegénységi tisztet is Sepsiszentgyörgyre helyezték át. Megemlítettük azt is, hogy Munteanun jobboldali tevékenysége miatt helyezték el Brassóból. Most azt közlik velünk, hogy Munteanu maga kérvényezte áthelyezését, a mit a minisztérium el is rendelt. Munteanun egyébként, aki köztisztviselőként álló polgára a Bolgáreszégnek, áthelyezésével egyidejűleg osztályfőnökké léptették elő és nevezték semmiféle politikával nem foglalkozik.

A zöld ing
nem hitlerizmus

Brassó, november 30.

A brassói törvényszék ma tárgyalta kilenc feketehalmi szász hitlerista tiltott egyenruhaviselési ügyét. A fiatal emberek, akik a Selbsthilfe elnevezés alatt működő hitlerista organizáció tagjai, ez év március 27-én a brassói szász evangélikus püspök beiktatása alkalmával zöld rohamosztágos egyenruhákba öltözöttek lovakon mentek ki Glondys püspök fogadtatására. A rohamosztágosok kivonulása Brassóban általános feltűnést keltett és az ügy a hatóságok figyelmét is magára vonta. A brassói ügyészség, miután jelentést tett a belügyminisztériumnak, bünyvádi eljárást indított a szász hitlerista rohamosztágosok ellen tiltott egyenruhaviselés miatt.

A mai tárgyaláson a feketehalmi fajvédők tagadták azt, mintha a hitlerizmushoz bármilyen köztük is volna. Rámutattak arra, hogy a zöld ing a Selbsthilfe nevű gazdasági alakulat viselete és annak semmi köze a hitlerista mozgalomhoz. Ezzel szemben a vádat képviselő ügyész azt bizonygatta, hogy a Selbsthilfe nem más, mint Hitler Adolf romániai helytartóinak politikai alakulata.

A törvényszék, a vád- és védbeszéd

Bécs a Duna regényes városa

Bécs Johann Strauss, a valcer-
király városaBécs a vidámság és a szépség
városa, ahol azt hisszük,
hogy minden ház és min-
den kő háromnegyedes
ütemben hajbókol, ahol a
konflikok kényelmesen üget-
nek a csendes utcákon, ahol
a Práter táncol és dalol.Bécs ahol új ságerfilm-operettünk
játsszódik le:VALCER-
HÁBORU

Valcer, a lengő, keringő zene,
Valcer, a hő szerelem üteme,
Valcer, e dalra kering a vér,
Valcer, az ifjú szív dobban ezér!
Valcer, kis csókok emléke forr,
Valcer, mámorít ugy, mint a bor:
A Valcerháboru a vidámság háboruja.

Főszerepben:

Renate Müller
Willy Fritsch
Bársony Rózsi
Hörbiger Pál

Ez a film

péntektől, december 1-től

fut a brassói

Astra Mozgóban

meghallgatása után, az összes vádlottakat felmentette a tiltott egyenruhaviselés vádjára alól. A felmentő ítélet ellen az ügyész fellebezett.

A Mentőegyesület
közgyűlése

Brassó, november 29

Tekintettel arra, hogy a Mentőegyesület november 22-ére hirdetett rendkívüli közgyűlésén a tagok többsége nem jelent meg, az egyesület f. év december 2-án délután 5 órakor a városi tanácsház kistermében új gyűlést tart.

Dr. Radu,

a Mentőegyesület ig. orvosa.

Brassó sportja

Vasárnapi mérkőzések

A kerület keddi esti ülésén a következő mérkőzéseket jelölték ki vasárnapra: OLYMPIA PÁLYA:

D. e. 10 óra: Brasovia komb.—Olympia komb. Barátságos.

D. u. 1 óra: Olympia—Glória. I. oszt. bajnoki.

D. u. 2 óra 45 perc: Ivnia—Izvorul. I. oszt. bajnoki.

REPÜLŐGYÁRI PÁLYA:
D. u. 1 óra: Astra—Viktoria. I. oszt. bajnoki.

D. u. 2 óra 45 perc: CFR—BMTE. I. oszt. bajnoki.

Azonkívül kijelölték szerdán délután 2 óra 45-kor az Olympia-pályán az Astra—CFR I. oszt. bajnoki mérkőzést.

Ezután 2—2 hónapra letiltották a mult vasárnap kiállított Ionescu és Cristoloveanu Astra-játékosokat, valamint Schiau Izvorul-játékost.

A névtelen ember

A nagy háboruból későn hazatérő
ember története

UFA világsláger

Alhambra szeret!

NOVEMBER 30-ÁN ESTE 9 ORAKOR
a brassói Astra Mozgóban

EGYETLEN EGYSZER

A jegyelővétel megkezdődött!

Kékszemű nők kiméljenek!

Lélekburák, bölcselők, különböző patkolású tudósok, költők, mágusok, misztikusok és béliudorok kutatják már évezredek óta az okát, hogy miért válik halálos ellenséggé férfi és nő abban a pillanatban, ahogy állnak az anyakönyvezető kűszöbét; évezredek óta törik a fejüket a szakemberek a boldogtalan házasság kérdésén s ezidáig még nem sikerült megfejtene senkinek sem ezt a végtelen és keserű titkot. A hölgyek ugyan meglehetősen régtől fogva hirdetik, hogy szerencsés és boldog házasság azért nincs, mert minden férfi gazember; a férfiak viszont az állítják, hogy a hölgyek önféjűek, szeszélyesek, igazságtalanok és a legtöbb veszedelmesebb a mesebeli hétfejű sárkánynál: szóval erőben egyik nem részéről sincs hiány, ezek az elfoglalt párdaskodók azonban közelről sem fedik az igazságot.

Japán férfiúé a dicsőség, hogy végre annyi avatatlan találgatás és annyi tudományos tévedés után a világosságnak legalább egy halvány kis sugara áttetszőbbé teszi ezt a sötét problémát. Tokiói jelentés szerint Japánban járónyos dühvel lépett fel a válási — ház. A fölkelő nap országában a rendőrség intézi a válást. Tokió város rendőrfőnöke, husz esztendő óta osztja az igazságot a porlekedő házastársak között és husz esztendő óta kutat a kádátlan szorgalommal a rejtély után, amely a házasságok összeférhetetlenségét előidézi. A külön rendőrfőnök, aki maga is nő ember és kutyának való életet él négyen tisztelt nejevel, husz esztendő alatt beleöszült és megrokkant ebbe a gyötrelmesen izgalmas lélekboncolásba, az összegyűjtött tapasztalatok alapján azonban arra a rendkívüli felfedezésre jutott, hogy a szerencsétlen házasságokat és válásokat 90 százalékkal a feleség hajszíne okozza. Statisztikai adatainak tanúsága szerint a sötét haj és kékszemű nők alkalmatlanok hitvestársaknak, azok a hölgyek, akiknek sötét hajuk és kék szemük van, veszedelmesek és semmi biztosítékot nem nyújtanak a házasság boldogságára.

Valljuk be, eddig valamennyien tévúton jártunk. Megszégyenítő tudatlansággal, durva elfogultsággal és az önzés rosszulátalával kezeltük ezt a kérdést, amikor a házasság körül fölmerülő bajokat a gazdasági viszonyokkal, az erkölcsök megváltozásával, a romboló korszellemmel, a két nem szociális helyzetének aránytalanságával és az emberi természetben rejlő ellentéttekkel igyekeztük megmagyarázni.

Az ok nem eszmei, hanem valós. Sötét-haju és kékszemű lányt vagy asszonyt nem lehet feleségül venni. Nem pedig azért, mert a sötét-haju, kékszemű nő élő veszedelem a férfiakra nézve; a fekete-haju buzavirág szemű feleség mellett fenekeddá lesz a legjamborabb lelkiületű férj is. A férfi, ha rákap a korcsmázásra, idegen szoknyák után futkos, goromba, zsarnok, perekszik és a végén válót kéri, mindezt nem azért teszi, mert szereti a bort, kedveli a változatosságot és alantas vágyai kielégítésének a céljából nem riad vissza még a bűntevéstől sem, hanem azért, mert a felesége haja fekete, szeme kék és ez a színösszetétel és az ezzel a két színnel járó női testi és lelki alkakot kiáltja belőle a bűnözési hajlandóságot.

No de menjünk tovább. Tokiói tudós rendőrfőnöke szerint házasságra legalkalmasabb a fehérhaju, pörösszemű nő. A siket hölgyek kitűnő háziasszonyok, a némák viszont békés természetűek. Gazdag, fiatal és szép nőknél nem feltétlenül szükséges a némaság és a sükettség. Pörösshaju nők szeretik megverni a férjüket. Sovány, gesztenyebarna feleség ingerlékeny, a kövér és szőke, mázsán felül szelíd, mázsán alul engedékeny, az olajbarnák bosszúállók, a szeplősek féltékenyek, a hirtelenszókék hűtlen természetűek, a nagycsontúak erőszakosak, a kövérkések kacérok, a soványak gyanakvók, az alacsonyok sósarak, a magasak ábrándosak, a fűs természetűek makacsok, a vakarcok pedig harciasak és elszántak.

Imigyen szól Tokió rendőrfőnökének statisztikája. Az eredmény szerint egyetlen feleségnek alkalmas nő a fehérhaju, pörösszemű nő. Ilyen pedig nincs. Marad tehát, sajnos, minden a régiben. A jelszó azonban megszületett: — fekete-haju, kékszemű nők kiméljenek.

(6)

KUNCZ ALADÁR:

FEKETE KOLOSTOR

c. regénye a könyvnap alkalmából új, olcsó kiadásban jelent meg. Egész vászonkötésben ára 90.— Lei, utánvéttel 115.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Jókarban levő pianó olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Diót, dióbelet, fehér babot ajánl Vincze József, Alna-Julia. Fűszertütembe tanuló felveszek. 13752

Jóhangu rövid zongora bérbeadó. Cim 13772. szám alatt brassói kiadóban.

Veszek használt varrógépet, bármilyen állapotban. Megunt patetfonlemezeit becserelem. Comeria, Brassó, Tehénpiac.

Elsőrangú főtéri kávéház-étterem, megyeszékhelyen átadó. Cim 13761. szám alatt a brassói kiadóban.

Filmhulladék nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Brassó, Calea Victoriei 84. 13508

Állást iver

Keresek azonnali belépésre egy fűrészfűzembelen teljes szakértelmű bíró gépész, továbbá egy 24 collos gyorsjáratu gatter és egy nutfédes gyalogépet. Ajánlatok Fabrica de Cherestea, C. P. Theocharie, Galați, Str. Colonel Boyle 26. címre küldendők. 13780

Gyermektelen, fiatal nőskádár kerestetik. Írásbeli ajánlatok Ecetgyár, Gheorgheni küldendők. 13773

Keresek jó szakácsnőt. Popovici, Brassó, Jorga-sor 4., emelet. 1387

Allást keres

Több évi gyakorlattal, románul tudó szövőmester állást keres. Cim: Ifj. Tóth Lajos, Sft. Gheorghe, Str. Lascau Cargiu No. 24. 13910

Fogtechnikus, libera practica hiányában, társulnak nőlen dentissal, vagy fogo-vossal. „Társulás” jellegre a brassói kiadóba. 13807

IDECESSÉC és ÖSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELD MANN S. ideg orvos — II. kiadás 140 oldal. Ara 90 lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett, drága jó édesanyánk, a jó nagymama, dédnagymama, sógornő és rokon

Özv. Balogh Györgyné

szül. Kerekes Klára

életének 80 ik, özvegyiségének 12-ik évében f. hó 29-én rövid szenvedés után, lelkét visszaadta Teremtőjének.

Szeretett halottunk hült tetemét december hó 1-én d. u. 1/4 órakor fogjuk a gyászháztól, Korház-u. 54 szám alatti bolonyai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra kísérni.

Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat dec. 2-án reggel 1/8 órakor lesz a plébánia-templomban az egek Urának bemutatva

Drága jó édesanyánk, nyugodj csendesben, emléked és jóságo-
örök fog lenni életünkben!

Brassó, 1933. november 29.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

SPORT

JAPAN IS BENEVEZETT

az 1934-ben Budapesten tartandó tornászvilágbajnoki versenyekre. A japán tornászok bemutatkozása elé sportkörökben élénk érdeklődéssel tekintenek.

TEKÉZŐSPORT

Szépszámu közönség előtt zajlott le vasárnap este Kolozsváron a Gárdan-pályán az országos egyéni bajnokság döntője, amelyen három kerületi bajnok — Brassóból Cseke Mózes, Kolozsvárról Téglás Sámuel és Marosvásárhelyről Nagy József — vettek részt. A kitűnő Cseke Mózes, a Székely tekéző egyesület alelnöke és nagyszerű játékosa 30 ponttal megnyerte a mérkőzést és ezzel megszerezte az 1933 évi egyéni bajnoki címet.

dicsőséget hozva egy csapatára, mert a brassói tekézősportra. Az országos bajnokság a szövetség nagy aranyéremmel és oklevéllel jutalmazta. Nagy második, Téglás harmadik lett.

Kézdivásárhelyen a Törekvés tekéző sportegylet új pályáját avatták vasárnap. Brassóból a Bolonya, Vig Varát, Gloria, Unirea, IAR, Turul, Suburbu és Cipészek egyesületétől közel kétszázan vettek részt. A kitűzött ezüst kupát a Bolonya nyerte. Részt vettek a játékban a Turul, Vig Barát és Törekvés női csapatai is, amelyek közül a Turul nagy ezüstérmert nyert.

A MURESUL

táviratozott a bukaresti szövetségnek, hogy nem játszhatja le a vasárnapra idő előtt kitűzött, a tavaszi fordulóra tartozó nemzeti bajnoki mérkőzést az U—Tricolorral. A szövetség viszont elhatározta a mérkőzés lejátszását. Most már nem tudni, mi történik.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 30.298—1933. Serv. silvic.

ARVERESI HIRDETMEY

Közhirre tétetik, hogy 1933. évi december hó 12-én délelőtt 11 órakor, Brassó város erdőhivatalában a nyilvános számvitelre vonatkozó törvény 88—110. paragrafusainak figyelembe vétele mellett, zárt, lepecsételt ajánlatok benyújtása mellett, nyilvános árverésen a „Ponterus” nevű erdőrészen fekvő kőbánya lesz 3 évre bérbeadva.

Kikiáltási ár egyévi időtartamra Lei 18.000. A leteendő bántépénz 2000 lei készpénzben, vagy 4000 lei állami értékpapírokban.

Az árverési feltételek a városi erdőhivatalnál naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az állandó választmány az árverés sürgős megtartását határozta el.

Brasov, la 22. Noembrie 1933.

Primar: Dr. Polony. Secretar General: Popovici.

Seful serviciului:
Ing. J. Albrich.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 30.269—1933. Serv. silvic.

ARVERESI HIRDETMEY

Közhirre tétetik, hogy 1933. évi december hó 12-én délelőtt 10 órakor, Brassó város erdőhivatalában a nyilvános számvitelre vonatkozó törvény 88—110. paragrafusainak figyelembe vétele mellett, zárt, lepecsételt ajánlatok benyújtásával nyilvános írásbeli árverésen, törvén fog eladatni körülbelül 7000 köbméter fenyőmüfa, a Felsőmőmös határában fekvő „Cărbunare” nevű erdőrészből.

Kikiáltási ár egy köbméter törvön levő fenyőmüfára 80 lei.

A leteendő bántépénz 56.000 lei készpénzben, vagy állami értékpapírokban.

Az árverési és eladási feltételek a városi erdőhivatalnál naponta, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az állandó választmány az árverés sürgős megtartását határozta el.

Brasov, la 22. Noembrie 1933.

Primar: Dr. Polony. Secretar General: Popovici.

Seful serviciului:
Ing. J. Albrich.

Kiadó

2 szoba, konyha, mellékhelyiségek — Azonnal beköltözhető BRASSO, Hátsó utca 29 szám I emelet Közlebbit Guár ut 36 szám alatt (Telefon 54)

FIGYELEM! Ki vannak bocsátva az olaszle'eki kórház-sorsjegyek 1215 drb. sorsjegy nyer. Huzás 1934 febr. 10. Főnyeremény 100.000 Lei. — Mindenki próbálja meg szerencsétét — Aki e sorsjegyekből vásárol, saját érdeke mellett, szent ügyet szolgál! Egy sorsjegy ára csak 25 lei.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV. kulccsal és igazozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és dr. Latzkó. Ara kötve 144.— lei

ANGOL NYELVTAN. kulccsal együtt. Írták: dr. Latzkó H. Ara kötve 144.— lei.

NÉMET NYELVTAN. Írták: Altai R. Kezdknek kulccsal. Kezdknek L. rész 144.— lei. Haladónak II. rész 210.— lei.

OLASZ NYELVKÖNYV. kulccsal. Írták: dr. Honti R. Ara kötve 144.— lei.

Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, magántanulásra igen alkalmasak.

Schidló dr.: „1000” szó!

gyakorlott módszere világnyelveknek magántanuló tanulására. Szakértői véleménye szerint Schidló dr. módszere a magántanulást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben 180.— L.
Francia nyelvtan „ 180.— L.
Angol nyelvtan „ 180.— L.
Olasz nyelvtan „ 240.— L.
Spanyol nyelvtan „ 240.— L.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában